

Τὸ βουργαρέλι

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΒΟΥΡΓΑΡΕΛΙΩΤΩΝ ΑΡΤΑΣ

Χρόνος 44ος - Γραφεία: Φειδίου 18, 106 78 Αθήνα - Τηλ. 210 76.67.549 - www.vourgarelinet.gr - Αριθμός Φύλλου 271, Οκτώβριος - Νοέμβριος - Δεκέμβριος 2021

ΕΚΛΟΓΕΣ ΣΤΟΝ ΣΥΛΛΟΓΟ ΚΥΡΙΑΚΗ 30 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2022

Επιτέλους έφτασε μετά από 2 χρόνια και παράταση 20 μηνών, λόγω της πανδημίας, η ώρα της δημοκρατικής διαδικασίας των εκλογών στον Σύλλογό μας, τον Σύλλογο Βουργαρελιωτών Αττικής «Το Βουργαρέλι». Η παράταση της θητείας των ήδη εκλεγμένων Δ.Σ των Συλλόγων έγινε με υπουργικές αποφάσεις και για όλη τη χώρα.

Είναι γεγονός ότι υπήρξε αδρανοποίηση των Συλλόγων μέσα στο πλαίσιο αυτού του κλίματος που βίωσε και βιώνει η χώρα μας μέχρι σήμερα. Όμως δεν πήγαινε άλλο και μέσα στο πλαίσιο της απλής λαϊκής ρήσης «η ζωή συνεχίζεται» για να μπορέσουμε να περισώσουμε ό,τι απέμεινε από κάποιες ανθρωπιστικές αξίες, αλληλεγγύη, επικοινωνία, ενδιαφέρον για τον συνάνθρωπο και ειδικά εδώ για τον συγχωριανό, και σύμφωνα με την τελευταία παράταση με βάση την υπουργική απόφαση μέχρι 31-12-21 συνήλθε έκτακτο Δ.Σ του Συλλόγου και απεφάσισε τη προκήρυξη και διεξαγωγή των εκλογών στις 30 Ιανουαρίου 2022. (Επειδή η πρώτη Γ.Σ 23 Ιανουαρίου 2022, συνήλθε δεν έχει απαρτία).

Θέματα ημερήσιας διάταξης της Γ.Σ:

1. Απολογισμός πεπραγμένων 29 Απριλίου 2018 – 31 Δεκεμβρίου 2021.

2. Οικονομικός απολογισμός.

3. Εκλογές για την ανάδειξη Διοικητικού Συμβουλίου, αντιπροσώπων στην Πανεπιστημιακή Συνομοσπονδία Ελλάδας, στην Ομοσπονδία Τζουμερκιωτών και Εξελεγκτικής Επιτροπής.

Και θα καταλήξουμε με τη μόνιμη επωδό.

Αρα από τη στιγμή που ανακοινώνεται η ημερομηνία των εκλογών θα πρέπει ο καθένας χωριστά να αναλογιστεί τις δικές του ευθύνες για το θέμα αυτό, δηλαδή τη συμμετοχή του στις εκλογές τόσο ως ψηφοφόρος όσο και ως υποψήφιος και ας έχει μια επικοινωνία με το Σύλλογο, κάτι καλό θα προκύψει, όταν υπάρξει αυτή η διαδικασία.

Όλοι οι χωριανοί επιθυμούν τη διατήρηση του Συλλόγου και την κυκλοφορία της εφημερίδας, στοιχεία αλληλένδετα που το χωριό μας τα έχει ανάγκη, επειδή αντιμετωπίζουμε εικόνες παρακμής στο χωριό, που έχουν γίνει πιο έντονες τα δύο τελευταία χρόνια λόγω της κατάστασης που βιώνουμε με κυρίαρχη την έλλειψη επικοινωνίας και αλληλεγγύης.

Το Διοικητικό Συμβούλιο

Με αισιοδοξία για μία καλύτερη χρονιά! Το πνεύμα των γιορτών, παρά τις δυσκολίες, μας δίνει την ελπίδα!

Στο αντίστοιχο περσινό φύλλο της εφημερίδας μας έγραφα, πριν ξεκινήσω τις σκέψεις μου για τις γιορτινές μέρες, Χριστούγεννα, Πρωτοχρονιά, αισιοδοξούμε και ελπίζουμε. Φέτος δεν μπορώ να χρησιμοποιήσω την ίδια φράση και από τα γραφόμενα θα φανούν σκέψεις μελαγχολικές, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι θα πάψουμε να αγωνιζόμαστε για ένα καλύτερο αύριο.

Έρχονται Χριστούγεννα και μετά από λίγο Πρωτοχρονιά. Μας το θυμίζουν ο «λαμπρός» στολισμός της Αθήνας, δρόμοι ολόφωτοι καθώς και ο γιορτινός στολισμός πόλεων και χωριών. Κατά τα άλλα κρύο χειμωιάτικο, κρύο το τοπίο, κρύες οι καρδιές. Με τη χαρά και προσδοκία να περάσεις τις γιορτές όταν, ειδικά φέτος, επικρέμαται παντού ο διαχωρισμός των ανθρώπων με έμβλημα την προστασία της υγείας (κάτι που είναι συνείδηση ολωνών όχι όμως σε τέτοιο σημείο). Μου θυμίζει μετεμφυλιακές καταστάσεις όπου υπήρχαν ξεχωριστά καφενεία για τους μεν και για τους δε (έτσι μου αφηγήθηκαν οι παλιότεροι) και με τη μεταπολίτευση το 1974 που υπήρχαν καφενεία πράσινα, κόκκινα, μπλε, όπου δεν μπορούσε να πλησιάσει ο έχων αντίθετες απόψεις, έστω και αν δεν τις εξέφραζε φωναχτά. Ο διαχωρισμός εξοβέλισε συναντήσεις, απέκλεισε ανθρώπους από χώρους που τους ήταν οικείοι και κομμάτι της καθημερινότητάς τους για μια ζεστή κουβέντα, με τον συγχωριανό, τον φίλο. Και στην εκκλησία, πόσο αποτρεπτικά λειτουργήσε η κατάσταση αυτή.

Ας αρχίσω από τους ηλικιωμένους: απέραντη μοναξιά, για να προστατευθούν από τον ιό, με το φόβο του προστίμου, αν δεν κάνουν το εμβόλιο και πώς να ζήσουν με 200 ευρώ, όταν θέλουν 100 για φάρμακα. Και μια ζεστή αγκαλιά, ένα χέρι, ένα φιλί είναι πολυτέλεια για τα τελευταία χρόνια της ζωής τους ίσως και μέρες. Είναι πολυτέλεια να καθίσουν με τα παιδιά τους παρέα στο χριστουγεννιάτικο τραπέζι; Είναι μεγάλη αγγαρεία να περάσουν την αυλή και στην εξώπορτα «τηρώντας τις αποστάσεις», τι ειρωνεία (!), να πουν μια καλημέρα στον υπέργηρο γείτονα ή γειτόνισσα που είναι μόνος, φοβούνται λείψει μην τον κολλήσουν, λες και αυτού του είδους η καλημέρα είναι δύσκολη. Δεν ξέρουν πόσο καλό θα κάνει στην ψυχούλα των γερόντων που δεν περιμένουν τίποτα άλλο από μια ζεστή επαφή έστω και αυτού του τύπου.

Και το γιορτινό τραπέζι; Η ακρίβεια κυρίαρχη, η ανεργία στο κόκκινο και ο ατομικισμός στο έπακρο αρκεί να περάσουμε εμείς καλά εκείνο το όμορφο που λέγαν οι παλιοί «Θεός και γείτονας» ανήκει σε άλλες εποχές. Ο καθένας σπίτι του με τη χαρά ή τη μιζέρια του χωρίς να τις μοιραστεί με τον διπλανό, τον γείτονα.

Και για τα μικρά παιδιά; Φέτος ήταν κάπως καλύτερα από πέρυσι, πήγαν στο σχολείο, αλλά η προσμονή και η μαγεία των γιορτών χάθηκε, οι περιορισμοί, ο φόβος, οι μάσκες στέρξαν από τα παιδιά τον αυθορμητισμό, την απόλαυση, την προσμονή.

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ ΣΤΟ ΒΟΥΡΓΑΡΕΛΙ

Και για να μην μακρηγορώ, γιατί ο καθένας βιώνει με τον δικό του τρόπο αυτές τις μέρες, θα μεταφέρω κάποιες στιγμές από τις **Χριστουγεννιάτικες μέρες στο Βουργαρέλι:**

Ευτυχώς είχαν κάτι το γιορταστικό, παρόλες τις συνθήκες και τα κυβερνητικά μέτρα. Πραγματοποιήθηκε με ενέργειες του Τοπικού Πολιτιστικού Συλλόγου ο φωτισμός του χωριού με φωτεινές διακοσμήσεις από τη μια άκρη ως την άλλη, όπως και η Πλατεία με πρωτοστάτες τους Νίκο Πλεύρη, Βασίλη Σούσο από τον Πολιτιστικό Σύλλογο, τον Δημοσθένη και τον Κυριάκο Αλεφτήρα και τον Δήμο που παραχώρησε τον ηλεκτρολόγο του.

Στην Πλατεία στήθηκε επίσης η Φάτνη και το Χριστουγεννιάτικο δέντρο όπως κάθε χρόνο δίνοντας αυτή τουλάχιστον τη Χριστουγεννιάτικη ατμόσφαιρα. Κατά τα άλλα ερημιά στο ολόφωτο τοπίο, γιατί δεν βοήθησε και ο καιρός, έβρεχε διαρκώς τις μέρες των Χριστουγέννων και έκανε κρύο, Τα «μέτρα» και ο καιρός αποτρεπτικά για βόλτες και μαγαζιά που λειτουργούσαν με ελάχιστους θαμώνες και η εκκλησία άδεια. Ευτυχώς πραγματοποιήθηκε και το οικογενειακό τραπέζι με τα άτομα που έτυχε να βρεθούν στο χωριό και να λειτουργήσουν οικογενειακά, απολαμβάνοντας ό,τι απέμεινε από τη θαλπωρή των γιορτών. Έχουμε βέβαια και την τεχνολογία για την επικοινωνία, κάτι είναι και αυτό.

Η πιο ευχάριστη νότα ήταν τα Κάλαντα «Αρχιμηνιά και Αρχιχρονιά» την παραμονή της Πρωτοχρονιάς από την αυτοσχέδια παιδική ορχήστρα, κυρίως από τα παιδιά της

Μερική άποψη του χωριού μας.
Το Βουργαρέλι μάς περιμένει πάντα!

κάτω γειτονιάς, που είναι και η πιο πολυπληθής του χωριού. Χαρούμενες μελωδίες με τη συνοδεία του μπουζουκιού που έπαιζε ο μικρός Δημήτρης Νάκος, γιος του Βασίλη.

Έλειψαν όμως η συγκέντρωση των παιδιών στην πλατεία που πραγματοποιούνταν άλλες χρονιές για το μοίρασμα των δώρων από τον Αϊ-Βασίλη εκ μέρους του Πολιτιστικού Συλλόγου και η παρουσία των γονέων και άλλων επισκεπτών, καθώς και τα Κάλαντα Παραμονή Πρωτοχρονιάς, που μικροί και μεγάλοι όσοι είχαν τη διάθεση γύριζαν τα μαγαζιά του χωριού από τη μία άκρη ως την άλλη και ξεσηκώναν τον κόσμο με τα τραγούδια, τις ευχές τονίζοντας τον εορταστικό χαρακτήρα των ημερών και προετοιμάζοντας την έλευση του καινούριου χρόνου.

Επίσης μια πολύ ευχάριστη γιορτινή όψη παρουσίασε και ο φούρνος του χωριού με τα χειροποίητα και τις εμπνεύσεις της Βούλας. Και για το τέλος οι ευχές για να υπάρξει και κάτι ευχάριστο, με την ελπίδα (γιατί πάντα η ελπίδα πεθαίνει τελευταία) ότι θα πραγματοποιηθούν.

Του χρόνου μακάρι να αποτινάξουμε το βάρος του φόβου και της ανελευθερίας που αυτά τα δύο σκληρά χρόνια μάς κράτησε μακριά από τις μικροχαρές της ζωής, απαραίτητες, για να πορευτούμε με υγεία σωματική και ψυχική και να τις απολαύσουμε. Καλή χρονιά, λοιπόν, με υγεία και ελευθερία!

Λουκία Αντωνίου

**Δείτε την ιστοσελίδα μας στο Internet, στη διεύθυνση: www.vourgarelinet.gr
Επικοινωνήστε μαζί μας ηλεκτρονικά στη διεύθυνση: sylogos@vourgarelinet.gr**

Το Βουργαρέλι είναι ο γενέθλιος τόπος, που μας εμπνέει και μας δίνει δύναμη στην καθημερινότητά μας.

Κοινωνικά

Βαπτίσεις

Η **Γιαννούλα Σούσου** και ο **Κώστας Σιακός** βάπτισαν το κοριτσάκι τους στα Περβόλια Λάρνακας Κύπρου και το όνομά της **Ωραιοζήλη**.

Να τους ζήσει η νεοφώτιστη!

Θάνατοι

- Απεβίωσε η **Αθηνά Κολοκύθα** και κηδεύτηκε στο Βουργαρέλι.
- Απεβίωσε ο **Γιάννης Γεωργούλας** και κηδεύτηκε στο Βουργαρέλι.
- Απεβίωσε η **Γιαννούλα Γεωργούλα** και κηδεύτηκε στο Βουργαρέλι.
- Απεβίωσε η **Κατίνα Παπαγεωργίου** (σύζυγος Γεωργίου Βρατσίστα) και κηδεύτηκε στο Βουργαρέλι.
- Απεβίωσε η **Κωνσταντίνα Μπράτη** (αδερφή του ιερέα Κίμωνα Ψωράκη) και κηδεύτηκε στο Βουργαρέλι.
Θερμά συλλυπητήρια στους οικείους τους.

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΕΙΣ ΜΝΗΜΗ

- Ο **Θωμάς Τσάλαβος** πρόσφερε στον Σύλλογό μας το ποσό των 300 ευρώ (απόδειξη Νο 3607) στη μνήμη της **Χριστίνας Παπαδοπούλου**.
- Ο **Γιάννης (Νάκος) Παπαδόπουλος** πρόσφερε στον Σύλλογό μας το ποσό των 200 ευρώ (απόδειξη Νο 3622) στη μνήμη της αδερφής του **Χριστίνας Παπαδοπούλου**.
- Ο **Βασίλης** και ο **Μέμος Κολιάτσος** πρόσφεραν στον Σύλλογό μας το ποσό των 1000 ευρώ (απόδειξη Νο 3623) στη μνήμη της μητέρας τους **Αλεξάνδρας Κολιάτσου**.

“ΕΦΥΓΕ” Ο ΜΑΡΙΝΟΣ ΓΑΡΝΕΛΗΣ

Την ώρα που η εφημερίδα μας ήταν λίγο πριν από το πιεστήριο, μας ήρθε η είδηση για τον θάνατο του πρώην δημάρχου Κεντρικών Τζουμέρκων **Μαρίνου Γαρνέλη**, ο οποίος υπηρέτησε με πάθος την περιοχή μας. Εκφράζουμε τα συλλυπητήριά μας στην οικογένειά του και στο επόμενο φύλλο της εφημερίδας μας (272) θα υπάρξει σχετικό αφιέρωμα στη δράση του.

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

Η **Εφημερίδα μας** το «**ΒΟΥΡΓΑΡΕΛΙ**» θέλει και ζητάει τη συνεργασία των χωριανών μας. Η Συντακτική Επιτροπή δημοσιεύει κάθε συνεργασία που λαμβάνει και δεν λογοκρίνει κανένα κείμενο. Μοναδική προϋπόθεση τα κείμενα να είναι ενυπόγραφα. Παράκληση οι συνεργασίες να αποστέλλονται με mail στα:

Λουκία Αντωνίου:
loukiac.antoniou@gmail.com
ή ταχυδρομικώς στη διεύθυνση του Συλλόγου
Φειδίου 18, 108 78 Αθήνα.
Συνεργάτης στην ψηφιοποίηση των κειμένων **Νίκος Τσιούνης:**
tsiounisnikos@gmail.com

Η ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΜΑΣ

Αισίως, παρά τις δυσκολίες, φτάσαμε στο φύλλο Νο 271 της εφημερίδας μας, διανύοντας τα 44 χρόνια από την έκδοσή της και πηγαίνοντας στο 45°, με σταθερά και ποιοτικά σε ύλη θέματα. Προσπαθούμε, όσο μας είναι δυνατόν, να είμαστε κοντά στους αναγνώστες μας με θέματα που αφορούν πρωταρχικά το χωριό μας και συνάμα θέματα γενικού ενδιαφέροντος που μας απασχολούν όλους και βρίσκονται διαρκώς στο προσκήνιο, όπως π.χ. τα θέματα που ασχολούνται με την ενέργεια και το περιβάλλον. Από αυτή εδώ τη στήλη να ευχαριστήσουμε για μία ακόμη φορά όσους ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμά μας και μας στέλνουν τις συνεργασίες τους, θέλουμε οι συνεργάτες μας να πολλαπλασιαστούν, γιατί τα θέματα είναι πολλά και για όλους υπάρχει φιλόξενος χώρος. Επίσης ευχαριστούμε όσους μας στηρίζουν οικονομικά και ηθικά, γιατί το έχουμε απόλυτη ανάγκη τις δύσκολες εποχές που βιώνουμε από κάθε άποψη.
Η υπεύθυνη έκδοσης
Λουκία Αντωνίου

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΚΟΛΙΑΤΣΟΥ [1924-2021]

Την πρώτη Αυγούστου έφυγε από τη ζωή η μητέρα μου, η **Αλεξάνδρα Κολιάτσου**, το γένος Δούκα, γυναίκα του πατέρα μου, γιατρού **Λευτέρη Κολιάτσου**. Έφυγε ήσυχα στον ύπνο της, στα 97 της, αφήνοντας πίσω της εμένα και τον αδερφό μου **Βασίλη**, τέσσερα εγγόνια, και δύο αδερφές. Ο πατέρας μου είχε φύγει 19 χρόνια πριν, το καλοκαίρι του 2002.

Η μάνα μου είχε ιδιαίτερη σχέση με το χωριό. Η μητέρα της ήταν Βουργαρελιώτισσα και από τα δυο σόγια, Κωτσαριδαίους και Κατσαούνηδες. Ο πατέρας της, δικαστικός, από την Γουριά του Μεσολογγίου, γνωρίστηκε και παντρεύτηκαν με τη γιαγιά όταν βρέθηκε στον διπλανό Καταρράκτη με δυσμενή μετάθεση, ο πατέρας του γαρ, **Αγαμέμνωνας**, ήταν διευθυντής του γραφείου του ηττημένου Τρικούπη. Παντρεύτηκε με τον πατέρα μου γιατρό **Λευτέρη Κολιάτσο**, γέννημα θρέμμα του χωριού, με κουμπάρο τον Σπύρο Κωτσαριδά, Βουργαρελιώτης και αυτός, πρώτος της ξάδελφος και μετέπειτα νονός μου.

Οι γονείς μας, και ξεχωρίζω την συμβολή της μάνας μου γιατί η μάνα έχει τα μυστικά κλειδιά, μας πέρασαν, στον αδελφό μου και εμένα, μια πολύ μεγάλη αγάπη για το χωριό. Ερχόμασταν κάθε καλοκαίρι της παιδικής μας ηλικίας στο χωριό από το τέλος Ιουλίου μέχρι και το πανηγύρι στην Κόκκινη Εκκλησιά, στις 8 κάθε Σεπτέμβρη, βοηθάγαμε τον παππού **Βασίλη** και τον θείο **Νίκο** στο μαγαζί, μάθαμε τα πάντα από τις ομορφιές έως και τα κουτσομπολιά χωριού, κτίσαμε σχέσεις ζωής με τα παιδιά της γενιάς μας, σχέσεις που κρατάμε γερά μέχρι σήμερα. Η γυναίκα μου **Μαρία** προσχώρησε και αυτή, αν και Σερραία, στη φυλή μας. Η μάνα μου καμάρωνε και χαιρόταν κάθε φορά που η **Μαρία** έκλεβε στιγμές του τηλεοπτικού ή του ραδιοφωνικού της χρόνου να μιλήσει και να προβάλει το χωριό. Τα παιδιά μου και εγγόνια της, **Λευτέρης** και **Αθηνά**, ακολούθησαν πιστά στα χνάρια μας, υπό την αυστηρή εποπτεία της **Αλεξάνδρας**, για να πετύχει το πρότζεκτ της Βουργαρελοποίησης.

Η **Αλεξάνδρα** μέχρι πριν λίγα χρόνια έκανε το κουμάντο στο σπίτι, μαγείρευε για τα παιδιά και ήταν η αφέντισσα. Ήταν η έδρα της και η ευκαιρία της να χέει την ευθύνη για τα εγγόνια της.

Νιώθαμε και η μάνα μου και εγώ ότι χαιρόταν κι ο πατέρας μου να βλέπει το σπίτι γεμάτο και με παιδικές φωνές πια και ότι κάθε φορά που πηγαίναμε τον συναντούσαμε μέσα από τη φωτογραφία του πάνω στο τζάκι. Ο αδελφός μου, **Ξενитеμένος** για τα καλά, πάντα νοιαζόταν και ρωτούσε αν και η υπερατλαντική απόσταση έκαμε δύσκολες τις συχνές επισκέψεις. Τα παιδιά του επίσης, **Αλεξάνδρα** (το όνομα της γιαγιάς) και **Ήρα**, πάντα μίλαγαν για το χωριό με τη γιαγιά τους και εμένα με ένα ελαφρό μειδίαμα πάντα του τύπου δεν μπορεί να είναι τόσο μεγάλο και

όμορφο αυτό το μεγάλο και όμορφο που περιγράφετε.

Για την **Αλεξάνδρα** το Βουργαρέλι είχε όντως εξελιχτεί σε ένα πολύ όμορφο και σημαντικό κομμάτι της ζωής της. Μην ξεχνάμε ότι ήταν η γενιά της κατοχής και του εμφυλίου. Γενιά που βρέθηκε στις ηλικίες της νιότης και της τρυφερότητας αντιμέτωπη με ό,τι χειρότερο στη ζωή, στον θάνατο, στον πόλεμο, στην απώλεια, στον τρόπο και στη μοναδική φρίκη ενός εμφυλίου που έφερε σε φίλους και αδελφούς την κατάρτη της αλληλοεξόντωσης. Το Βουργαρέλι ήταν στο επίκεντρο και του πολέμου και του εμφυλίου και όλη αυτή τη συμφορά η γενιά των γονιών μας την έζησε στο πετσί της. Άλλο να πολεμάς έναν άγνωστο ακόμα και συμπατριώτη και άλλο τον φίλο, τον αδελφό, τον γείτονα, τον συγχωριανό...

Το ίδιο το χωριό, όμως, όταν η φρίκη τέλειωσε, έγινε το φάρμακο για τον πόνο και τη διχόνοια. Το αν-

τάμωμα στην πλατεία και στα μαγαζιά, οι ατελείωτες κουβέντες με το τσίπουρο ή τον καφέ, το τάβλι, ξανάφεραν τους ανθρώπους κοντά. Ξανάγιναν φίλοι, αδελφοί, γείτονες, συγχωριανοί. Θυμάμαι, έναν προς έναν, όλους τους φίλους της μάνας μου και του πατέρα μου. Τους τιμώ για αυτό που ήταν και την ομορφιά των σχέσεων που έκτισαν. Τους ευχαριστώ για την αγάπη και τη στήριξη τους σε μας τους μικρότερους. Τους ευχαριστώ για την καλημέρα τους και το χαμόγελό τους που η μάνα μου ιδιαίτερα απολάμβανε και αποζητούσε ακόμα και σε προχωρημένη ηλικία όταν καθισμένη στην αυλή μας χαιρόταν την καλημέρα, τα φιλέματα και την κουβεντούλα των περαστικών. Ευχαριστώ και τα παιδιά της γενιάς μου, τη **Βίκυ**, τη **Φανή**, τον **Νίκο**, τον **Νάσο**, τον **Λάμπρο** και όλους που νοιάζονταν για τη μάνα μου και της το έδειχναν.

Αλλά και οι δυο γονείς μου έδωσαν ό,τι μπορούσαν στο χωριό. Το Βουργαρέλι ήταν η Μέκκα και οι Βουργαρελιώτες οικογένεια. Ο μπαμπάς πιστεύω έκανε ό,τι μπορούσε για τους αρρώστους στο χωριό και η μητέρα μου δίπλα του να στηρίζει και να βοηθάει. Το σπίτι μας ήταν ανοικτό και δεκτικό. Άπειρες ώρες συζητήσεων και προσπαθειών για το καλό του χωριού, το Γυμνάσιο, οι δρόμοι, ο ΟΤΕ, με πολλούς που δεν θέλω να αδικήσω, αλλά δεν μπορώ να μην αναφέρω τον **Πύρρο Παπαδημητρίου** και τον **Μήτσο Κατσαούνη**.

Η **Αλεξάνδρα** έφυγε, η παρακαταθήκη μένει. Να κρατήσουμε τις σχέσεις μας ζεστές και όμορφες και το χωριό όρθιο. Να μάθουμε από τα επιτεύγματα των μικρών παραδοσιακών κοινωνιών. Την εποχή της τεχνολογικής επέλασης, που δημιουργεί οικονομικό και τεχνολογικό πολιτισμό, μα καταστρέφει τον άνθρωπο, ας εμπιστευτούμε τα τετ α τετ με καφέ και τσίπουρο, πιο πολύ από τις οθόνες και τα κινητά. Και ας κρατήσουμε το χωριό όρθιο σαν μια μικρή κοινωνία παλιάς δοκιμασμένης ανθρώπινης συνύπαρξης και αλληλοστήριξης.

ΜΕΜΟΣ ΚΟΛΙΑΤΣΟΣ

Χειροποίητα
Κοσμήματα & Δώρα

Ειρήνη Βιτώρου
Παλλάδος 24-26
Αθήνα
τηλ. 697 8215823

Facebook page:
Κουμπάκι
koumpaki.com

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ “ΓΑΛΗΝΗ”
ΧΡΗΣΤΟΣ ΛΥΤΡΑΣ
ΒΟΥΡΓΑΡΕΛΙ ΑΡΤΑΣ
ΤΗΛ.: 26850 22380
22135

ΠΩΛΕΙΤΑΙ
διώροφη πέτρινη κατοικία
στο Βουργαρέλι.
Πληροφορίες στα τηλ.
210 2585854 - 6974575294

ΔΙΑΚΟΠΕΣ ΣΤΟ ΒΟΥΡΓΑΡΕΛΙ
ΟΛΟΝ ΤΟΝ ΧΡΟΝΟ!

ΜΕΖΕΔΟΠΩΛΕΙΟ - ΨΗΣΤΑΡΙΑ
ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΟΛΙΟΥΛΗΣ
ΤΗΛ.: 26850 24669
ΒΟΥΡΓΑΡΕΛΙ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ
ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ:
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΒΟΥΡΓΑΡΕΛΙΩΤΩΝ
ΑΤΤΙΚΗΣ
“ΤΟ ΒΟΥΡΓΑΡΕΛΙ”
ΦΕΙΔΙΟΥ 18, 106 78 ΑΘΗΝΑ

ΕΚΔΟΤΗΣ:

ΛΟΥΚΙΑ ΑΝΤΩΝΙΟΥ
Πρόεδρος Συλλόγου
Θεοτοκοπούλου 54-56
162 31 Βύρνας
Τηλ.: 210 7667549
Κινητό: 6977 550119

*

ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Ηπειρωτικές Εκδόσεις “Πέτρα”
Οικονόμου 32, 106 83 Αθήνα
Τηλ.: 210 8233830
e-mail:
ekdoseispetra@hotmail.com

Στο προηγούμενο φύλλο της εφημερίδας μας (No 270) κάναμε απλή αναφορά στην εκπομπή, σ' αυτό το φύλλο θα παρουσιάσουμε κάποιες λεπτομέρειες, όπως το υποσχεθήκαμε. **Παραβρέθηκαν από τις Αρχές: ο Αντιπεριφερειάρχης Βασίλειος Ψαθάς (γιατί η εκπομπή πραγματοποιήθηκε σε συνεργασία της Περιφέρειας Ηπείρου με την EPT3 με σκοπό την προβολή της ορεινής Άρτας), ο Δήμαρχος Κεντρικών Τζουμέρκων Χρήστος Χασιάκος, ο Πρόεδρος της Τοπικής Κοινότητας Βουργαρελίου Χρήστος Πλεύρης. Παρουσιαστής της εκπομπής ο Κωστής Ζαφειράκης.**

Η εκπομπή ξεκίνησε με μια εικόνα του ποταμού Αχελώου και στη συνέχεια με μία πανοραμική άποψη του Βουργαρελίου, το κυρίαρχο θέμα της εκπομπής. Πρώτη μίλησε η **Χαρά Βρατσίστα**, μέλος του Κυττάρου Τέχνης Τζουμέρκων από τον εσωτερικό του χώρο, παρουσιάζοντας τη δική της σχέση με το Βουργαρέλι. όντας γέννημα θρέμμα Βουργαρελιώτισσα.

Στη συνέχεια η εκπομπή στο κύριο μέρος της έλαβε χώρα στην Πλατεία του χωριού όπου ο παρουσιαστής **Κωστής Ζαφειράκης** παρουσίαζε ανά τραπέζι τους ομιλητές.

Η **Ερασμία Ζαβιτσάνου**, εκπαιδευτικός, Πρόεδρος της ΙΛΕΤ, αναφέρθηκε στην ονομασία του χωριού Βουργαρέλι ως ηχοποίητη λέξη από τα πολλά νερά και μία δεύτερη εκδοχή από υλοτόμο Βουργαρέλη, γιατί η περιοχή είχε πολλά δάση. Από ιστορική άποψη, για πρώτη φορά η ονομασία Βουργαρέλι αναφέρεται στα αρχεία της Γαληνοτάτης Δημοκρατίας της Βενετίας. Επίσης τονίστηκε ότι το χωριό απολάμβανε προνομίων, ανεξίθρησκείας, είχε αυτοδιδασκτικό σχολείο και η περιοχή απελευθερώθηκε το 1881.

Με αφορμή το σχολείο ο δάσκαλος **Παναγιώτης Καραβασιλίας** μίλησε για το Δημοτικό Σχολείο, όπου ήταν Διευθυντής, τονίζοντας ότι κρατάει ακόμα, γιατί υπάρχουν νεαρά ζευγάρια στο Βουργαρέλι. Αναφέρθηκε επίσης στον **Νίκο Μανούση**, Πρόεδρο του Κυττάρου Τέχνης Τζουμέρκων, ο οποίος στην αρχή μίλησε για τη σχέση του με το χωριό από τη στιγμή που και οι προηγούμενοι ομιλητές αναφέρθηκαν σ' αυτή. Τον προσήλκυσε η φύση, το χωριό και οι άνθρωποι του που αγκαλιάζουν με ζεστασιά τους ξένους.

Το **Κύτταρο Τέχνης Τζουμέρκων** ήταν το επίκεντρο, δίνοντας το στίγμα του, ότι είναι σωματείο μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που δημιουργήθηκε από μια ομάδα ανθρώπων που αγαπούν το Βουργαρέλι και με αφορμή τις φωτογραφίες του σπουδαίου φωτογράφου **Κώστα Μπαλάφα**. Επίσης το Κύτταρο φιλοξενεί φωτογραφίες αγιογραφιών από μοναστήρια της περιοχής. Τονίστηκε ότι σημαντική είναι η ενασχόλησή του με τα παιδιά κάνοντας προβολές ταινιών και άλλες δραστηριότητες, όπως πεζοπορίες, στις οποίες συμμετέχουν και κάτοικοι και επισκέπτες του χωριού.

Η συνέχεια είχε αναφορά στο υγρό στοιχείο του χωριού: **Νεραϊδογέφυρο, Βρύση Λεπτοκαριάς, Λουτρά του Καπετάνιου**. Εδώ παρουσιάστηκε μια λεπτομέρεια και απολαυστική ξενάγηση από τη **Μαρίνα Τυρολόγου** και τον σύζυγό της **Δημήτρη Χάνδρα** μέσα στο πυκνόφυτο, σκιερό μονοπάτι με τελικό προορισμό τα περίφημα Λουτρά του Καπετάνιου, δυστυχώς άγνωστο μέρος για πολλούς χωρια-

Βουργαρέλι Άρτας: Κυριακή στο χωριό ξανά!

Κυριακή 25 Ιουλίου 2021 γυρίσματα από την EPT3
Κυριακή 24 Οκτωβρίου 2021 προβολή της εκπομπής από την EPT3

νούς, αλλά το ζευγάρι έχει κάνει ωραίες προσπάθειες για την ανάδειξή του και ξεναγεί τους επισκέπτες και πελάτες του ξενοδοχείου τους. Ειπώθηκαν και οι εικασίες για τον Καπετάνιο και μας έδειξαν το σπίτι του. Συμμετείχε σ' αυτή την ξενάγηση και ο **Θωμάς Κούρτης** εκ μέρους του Πολιτιστικού Συλλόγου Βουργαρελίου.

Στο επόμενο τραπέζι μίλησε ο Δήμαρχος Κεντρικών Τζουμέρκων **Χρήστος Χασιάκος** με αναφορά πάλι στο υγρό στοιχείο κάνοντας λόγο για τα δύο μεγάλα ποτάμια που περιβάλλουν τον Δήμο, τον **Άραχθο** και τον **Αχελώο**. Στο πλαίσιο αυτά αναφέρθηκε και το εργοστάσιο που εμφιαλώνει τα Νερά

ριανα. Εκπρόσωποι οι Θεοδωριανίτες **Ελπίδα Γιώτη** που αναφέρθηκε στις αθλητικές δραστηριότητες στην περιοχή, αγώνας τρεξίματος, ορειβασία, αναρρίχηση, από τη στιγμή που διαθέτει ορεινό όγκο, με τη δεύτερη ψηλότερη κορυφή των Τζουμέρκων, την **Πυραμίδα**. Ο **Γιάννης Παπαγιάννης**, πρόεδρος του χορευτικού ομίλου **“Κωστηλάτα”**, αφού αναφέρθηκε στις φυσικές ομορφιές των Θεοδωριάνων τραγούδησε το παραδοσιακό τραγούδι **“Ψηλά στην Κωστηλάτα”** για να το παραδώσει στη συνέχεια στην ορχήστρα (τραγούδι **Ντίνος Αγγέλου**) και στο χορευτικό.

Η **Ρήνα Πλεύρη** έδωσε τη δική της εμπειρία από τη ζωή στο χωριό και την ενασχόληση με την κτηνοτροφία μαζί με τον σύζυγό της. Και η νύφη της **Γιώτα (Παναγιώτα Κούρτη)** στην περιποιημένη αυλή του σπιτιού της μαγείρεψε παραδοσιακό φαγητό, κόκκορα κρασάτο με φασολάκια του κήπου.

Τελευταίο τραπέζι με τον **Νίκο Πλεύρη**, πρόεδρο του **Πολιτιστικού Συλλόγου Βουργαρελίου** και τρεις νέους που παρουσίασαν τα προϊόντα τους. Ο Νίκος αναφέρθηκε στην ομάδα, τον **Α.Ο.Κ. Τζουμέρκων** και στο γήπεδο, με σύγχρονες προδιαγραφές. Στο ίδιο τραπέζι είχαμε παράθεση παραδοσιακών προϊόντων, γλυκά, μαρμελάδες από την **Ευτυχία Κουτρουμάνη** (Βουργαρέλι) και παραδοσιακά ζυμαρικά και τσαλαφούπι από δύο άλλους παραγωγούς.

Πλησιάζοντας η εκπομπή προς το τέλος μεταφέρθηκε πάλι στον Αχελώο όπου μια ομάδα νεαρών παιδιών (θα αναφέρω από το Βουργαρέλι, γιατί τα υπόλοιπα δεν τα ξέρω) **Γιώργος** και **Νικήτας Γούλας, Νίκος Πλεύρης, Αντρέας Τυρολόγος, Παύλος Κατσάνος**, περνώντας τη συρματογέφυρα που ενώνει τα χωριά **Τερπνά** και **Γλύστρα** κατέληξαν στην παραλία του ποταμού. Εκεί ο Νικήτας μίλησε για την παραλία του Αχελώου 20 λεπτά από το Βουργαρέλι που προσφέρει ψυχοθεραπεία με τις απολαυστικές, δροσιστικές βουτιές και ο Αντρέας για την τουριστική προώθηση του χωριού ενασχολούμενος με την οικογενειακή επιχείρηση.

Το φυσικό περιβάλλον και στη συνέχεια κυρίαρχο, όπου για αυτό μίλησε ο **Νίκος Μανούσης**. Συνδυαστικά το συμπλήρωσαν εξαιρετικές εικόνες από τους καταρράκτες, το βουνό και πλύσιμο στην παραδοσιακή νεροτριβή.

Φτάνοντας στο τέλος η εκπομπή είχε κουβέντα με μια παρέα και έκλεισε με το παραδοσιακό ορχηστρικό τραγούδι **“Καραγκούννα”**, όπου το Χορευτικό παρέδωσε τη σκυτάλη στα μικρά παιδιά που τόση ώρα υπομονετικά περίμεναν στην Πλατεία και μας αποζημίωσαν με τον χορό τους μαζί με τον χοροδιδάσκαλό τους, τον **Πέτρο Γεωργάρα**.

Άφησα για το τέλος τους μουσικούς, τα τραγούδια και το χορευτικό που κέρδισαν τις εντυπώσεις.

Οι μουσικοί:
Δημήτρης Αγγέλου – κλαρίνο (φωτ. 1)
Μάριος Τούμπας – λαούτο
Γιάννης Ρούντας – ντέφι
Χρήστος Πανάγος – φωνή
Ντίνος Αγγέλου – φωνή
Ακούστηκαν τα τραγούδια: *Τζουμέρκα μου περήφανα, Κλάματα, Ψηλά στην Κωστηλάτα, Μια κόρη Τζουμερκιώτισσα, Καραγκούνα.*
Το χορευτικό: (φωτ. 2)

Συμμετείχαν: **Πέτρος Γεωργάρας, χοροδιδάσκαλος, Παντελής Παπαϊωάννου, Λάμπρος Μπακάλης, Βαγγέλης Τζούμας, Βασίλης Σούσος, Νίκη Κατσαούνου, Λίτσα Αγγέλη, Βάσω Αλετρά, Σοφία Νίκου, Αφροδίτη Μπασιούκα, Κωνσταντίν Τσιλώνη, Ντίνα Μπαλατσούκα.**

ΣΧΟΛΙΟ της γράφουσας

Παρουσίασα όλες αυτές τις λεπτομέρειες για να φανεί το πόσο σημαντική είναι αυτή η τηλεοπτική εκπομπή για την προβολή του τόπου. Σημειωτέον ότι υπήρξα αυτόπτης και αυτόκοος μάρτυρας όσων από τα διαδραματισθέντα έλαβαν χώρα στην Πλατεία του χωριού και τα υπόλοιπα τα παρακολούθησα στο You tube (σας συστήνω να την παρακολουθήσετε με τον τίτλο “Κυριακή στο χωριό ξανά. Βουργαρέλι Άρτας – Τζουμέρκα). Δεν θα μπορέσω όμως να αποφύγω μία καλόπιστη κριτική γιατί μου δόθηκαν τα ανάλογα ερεθίσματα.

Όσον αφορά την αρχή της εκπομπής παρουσιάζοντας την απολαυστική εικόνα του Αχελώου προσφέρεται ως ελκυστική απόδραση στο φυσικό περιβάλλον, αλλά είναι προορισμός έξω από το Βουργαρέλι απέχοντας 20 λεπτά από αυτό. Δεν λέω προβλήθηκαν εικόνες του χωριού και δόθηκε έμφαση στο φυσικό του περιβάλλον, αλλά καλό θα ήταν να ξεκινήσει με άμεση αναφορά στο χωριό.

Το άλλο θέμα στο οποίο υστέρησε ήταν η ελάχιστη αναφορά σε ιστορικά στοιχεία του χωριού, πράγμα που έπραξε η **Ερασμία Ζαβιτσάνου**. Ο ιερέας **Κίμων Ψωράκης** αναφέρθηκε στα δύο θρησκευτικά μνημεία την **Κόκκινη Εκκλησιά**, για την οποία έδωσε δυο – τρία στοιχεία και τον Άγιο Γεώργιο, με αναφορά μόνο στην παράδοση με τον Τούρκο αγά. Προβλήθηκε βέβαια αρκετά ο εξωτερικός χώρος με όλα τα κτίσματα του Μοναστηριού, αλλά στο σημαντικό ιστορικό γεγονός, την Έναρξη της Επανάστασης στα Τζουμέρκα το 1821 από τον Γεώργιο Καραϊσκάκη και τους άλλους οπλαρχηγούς στο συγκεκριμένο χώρο, ούτε λόγος. Και να σκεφθεί κανείς ότι σε λίγες μέρες πανηγυρικά θα γιορταζόταν τα 200 χρόνια από την Επανάσταση. Το Μποτσαραίικο; Αυτό το έχουμε ξεχάσει από καιρό παρόλο που η Εφημερίδα μας το φέρνει διαρκώς στο προσκήνιο.

Άφησα τελευταία την παράλειψη της εκπομπής όσον αφορά την απουσία των Πολιτιστικών Συλλόγων του χωριού και ως μην εκληφθεί ως παράπονο εκ μέρους μου. Βέβαια παραβρισκόταν ο πρόεδρος του τοπικού Συλλόγου Νίκος Πλεύρης, αλλά δεν έδωσε κανένα στοιχείο για το χωριό ειμή μόνο για την ποδοσφαιρική ομάδα.

Ως πρόεδρος του Συλλόγου Βουργαρελιτών Αττικής που για αρκετό καιρό βρισκόμουν στο χωριό, δεν μου ζητήθηκε καμία συμμετοχή ούτε κατά την προετοιμασία ούτε κατά τη διάρκεια των γυρισμάτων στην πλατεία όπου ήμουν παρούσα. Γνωρίζω δε από την πολυετή μου πείρα σ' αυτά τα θέματα ότι είναι καθοριστική η συμμετοχή και η παρουσία των Πολιτιστικών Συλλόγων, για την πληρέστερη προβολή του τόπου μια και στους σκοπούς τους περιλαμβάνεται και αυτή η πλευρά και όχι η προσωπική προβολή. Επίσης να επισημάνω την απουσία λόγου από τον **Πρόεδρο της Τοπικής Κοινότητας Βουργαρελίου** παρόλο που ήταν παρών στο γύρισμα της εκπομπής στην Πλατεία.

Κλείνω με την προτροπή να τα λάβουμε αυτά υπόψη για μια επόμενη φορά, γιατί το Βουργαρέλι είναι ένα χωριό με μακραίωνη ιστορία και οφείλουμε όλοι να την προβάλλουμε και να μην την αφήνουμε να ξεθωριάζει στο βάθος του χρόνου.

Λουκία Αντωνίου

ΚΩΣΤΑΣ ΜΠΑΛΑΦΑΣ – “ΤΟ ΑΝΤΑΡΤΙΚΟ ΣΤΗΝ ΗΠΕΙΡΟ”

Μέρες του Οκτώβρη με το ένδοξο έπος του 1940 και με την καταστροφή του χωριού μας από τους Γερμανούς (3 Οκτώβρη του 1943) και θυμήθηκα ότι μέρα του Οκτώβρη, 9 του 2011 έφυγε από τη ζωή ο σπουδαίος συντοπίτης φωτογράφος Κώστας Μπαλάφας. Επίσης θυμήθηκα ότι τέτοιες μέρες που προετοιμάζα τη σχολική εκδήλωση του σχολείου μου για την 28η Οκτωβρίου 1940, έκανα σημαντικές αναφορές στο έργο του αυτό, διαβάζοντας αποσπάσματα, αλλά και παραθέτοντας από το πλούσιο φωτογραφικό υλικό του. Έτσι σ' αυτό το φύλλο της εφημερίδας μας, αντί μνημοσύνου στον σπουδαίο αυτόν Έλληνα φωτογράφο, θεώρησα σκόπιμο, για να μην ξεχνάμε τόσο την ιστορία μας, όσο και τους ανθρώπους που συμμετείχαν στον αγώνα για την ελευθερία και αφιέρωσαν τη ζωή τους σ' αυτόν, να παραθέσω γραπτές μαρτυρίες από τον σπουδαίο φωτογράφο που συμμετείχε στον Αγώνα, καθώς και ενδεικτικές φωτογραφίες που αποτύπωσε με τον φακό του. (Στο περσινό φύλλο της εφημερίδας μας [No 268] με τίτλο «Τιμάμε τις Εθνικές επετείες» όλο το φωτογραφικό υλικό αφιερωμένο στις Ηπειρώτισσες γυναίκες προερχόταν από το πλούσιο φωτογραφικό υλικό του Κώστα Μπαλάφα).

Ο Κώστας Μπαλάφας γεννήθηκε στην Κυψέλη (Χώσσειη) των Κεντρικών Τζουμέρκων το 1920. Γράφει ο ίδιος: «Γεννήθηκα σε ένα κακοτράχαλο Ηπειρώτικο χωριό που λες πως και το ίδιο γεννήθηκε για αγώνες πρώτα με την ίδια τη φύση, για να μπορέσει να επιβιώσει στην κακοτράχαλη γη που γεννήθηκε».

Στα Γιάννενα τον βρήκε η ιταλική εισβολή και αργότερα η γερμανική κατοχή. Κατατάχτηκε στον ΕΛΑΣ ως αντάρτης – τυφεκιοφόρος, ενώ παράλληλα φωτογράφιζε τις μάχες, τις κτηνωδίες του κατοχικού στρατού, αλλά και τη δύσκολη ζωή των ανθρώπων της υπαίθρου. Τον ένοπλο αγώνα κατά των κατακτητών τον αποτύπωσε στο φωτογραφικό λεύκωμα «Το Αντάρτικο στην Ήπειρο», που εκδόθηκε το 1991, με πρόλογο του φίλου και συναδέλφου του Σπύρου Μελετζή. Το σύνολο της δουλειάς αυτής θα αποτελέσει αργότερα ένα σπουδαίο φωτογραφικό ντοκουμέντο, που με αυτό του Σπύρου Μελετζή, θα αποδειχθούν οι μοναδικές ουσιαστικές φωτογραφικές μαρτυρίες της Αντίστασης στα βουνά.

Γράφει ο ίδιος: «Με τη μηχανή μου (Robot) και μ' ένα φίλμ που έπεσε κυριολεκτικά από τον ουρανό, μέσα σ' ένα βομβαρδιστικό ιταλικό που το 'ρίξαν τα αντιαεροπορικά μες στα Γιάννενα, κατάφερα να συνεχίσω. Έκοβα κομματάκια, γέμιζα τις μπομπίνες κι έτσι φωτογράφιζα τον Αγώνα. Όλοι με κατηγορήσαν στην αρχή ότι φωτογραφίζω την αθλιότητα και τη μιζέρια. Δεν έδειχνα σε κανέναν τις φωτογραφίες μου. Πήρα τον δικό μου δρόμο, αυτός είμαι. Και νομίζω πως δεν έκανα άσχημα. Το να βγάλεις λίγα χρυσάνθεμα, ακόμα και μια βαρούλα που κουνιέται, δεν λέει και σπουδαία πράγματα. Εδώ είναι ένας λαός τρανταχτός, που πέρασε διά πυρός και σιδήρου, από το γιαταγάνι του Γιουσούφ αράπη και από το σκονί του πατρο-Κοσμά. Αυτόν τον λαό φωτογραφίζω».

Ακολουθούν αποσπάσματα από την αρχή του βιβλίου που αναφέρονται στο έπος του '40 και ο επίλογος που εκφράζει συνάμα παράπονο και πίκρα αυτών που συμμετείχαν στον Αγώνα και βλέπουν ακόμα τον τόπο τους να βασανίζεται όχι από τους ξένους, αλλά από τους ίδιους τους Έλληνες, κάνοντας και παραλληλισμό με τον αγώνα του 1821 και αναφορά στον Μακρυγιάννη.

ΛΟΥΚΙΑ ΑΝΤΩΝΙΟΥ

Είναι ίσως στη μοίρα του Ηπειρώτικου λαού να ζει σ' αδιάκοπους αγώνες. Αγωνίζεται να επιβιώσει πάνω στην κακοτράχαλη γη όπου βρέθηκε, καλλιεργώντας άγονες πλαγιές, και σίβει, θα 'λεγε κανείς, στα δυο του χέρια το λιγοστό τους χώμα, ποτίζοντάς το με ιδρώτα, για να το κάμει να καρπίσει. Ζει την πίκρα της ξενητιάς στην προσπάθειά του να λύσει το καυτό πρόβλημα ζωής και προκοπής. Κι ακόμα αγωνίζεται ν' αντιμετωπίσει τους αλλεπάλληλους δυνάστες που κατά καιρούς δεν έπαψαν να πατούν τα χώματά του.

Ο πόλεμος του '40 κι η Κατοχή δεν ήταν απ' τις λιγότερο καταστροφικές συμφορές που γνώρισε. Γι' αυτό και

νίο εκεί παραπεταμένο στην πλαγιά του Ζαγοριού μ' αδειασμένες τις κόγχες των ματιών, σα να κοιτάζει με λαχτάρα το άπειρο, μη δει και ξεκαμπίσει από κάπου η Λευτεριά που δεν την είδε.

Η Ελλάδα σέρνει το χορό ψηλά με τους αντάρτες κι είν' οι νεκροί στα ξάγναντα πρωτοπαλληγιώτες...

Θα 'ναι ίσως μια προσφορά για κείνες τις χαροκάμενες μάνες, σ' εκείνα τα κακοτράχαλα χωριά, π' ακόμα αγναντεύουν στα ξάγναντα με τα βαθουλωμένα μάτια, στερεμένα από δάκρυα, μάτια περιμένοντας αυτούς που δε θα 'ρθουν, μη μπορώντας να το πιστέψουν πως για πάντα τους έχασαν και να ζήσουν χωρίς ελπίδα, γιατί οι ήρωες δεν γίνεται να πεθαίνουν και να ξεχαστούν σαν τους άλλους ανθρώπους. Μένουν ζωντανοί στο χώρο της φαντασίας των δικών τους και ζουν σαν υπεράνθρωποι στις καρδιές εκείνων που τους αγάπησαν και τους πίστεψαν. Χρέος είναι ακόμα και για κείνες τις μάνες της αδερφομαχαιριάς που δε γιατρεύεται και δεν υπάρχουν λόγια παρηγοριάς γι' αυτήν.

Ο πόλεμος του 1940 κι η Κατοχή με βρήκαν στα Γιάννενα. Εκεί έζησα τη θριαμβευτική πορεία του στρατού μας προς τα Αλβανικά βουνά. Εκεί είδα τους πρώτους αιχμαλώτους, με τα καμιόνια φορτωμένα λάφυρα, να μπαίνουν στην πόλη. Ήταν το αναπάντεχο που ζήσαμε όλοι, γιατί εκείνο το αμφισβητούμενο ΟΧΙ της διπλωματίας το βρον-

στην Εθνική μας Αντίσταση η Ήπειρος βρέθηκε πάλι μπροστά, θεωρώντας τη λευτεριά αγαθό πολυτιμότερο κι απ' τη ζωή.

Δεν είναι στη δική μου αρμοδιότητα ν' αναφέρω λεπτομέρειες και ν' αξιολογήσω τα γεγονότα. Άλλοι, πιο ειδήμονες καταπιάστηκαν και θα καταπιαστούν μ' αυτό.

Θα προσπαθήσω μόνο, από ηθικό χρέος γι' αυτούς που αγωνίστηκαν κι έπεσαν εκείνους τους καιρούς στα Ηπειρώτικα βουνά, να καταχωρίσω λίγες προσωπικές εντυπώσεις και εμπειρίες όπως τις έζησα από κοντά. Ακόμα θέλω να δώσω ένα γνήσιο ντοκουμέντο, καταχωρημένο σε εικόνα, με τον αμείλικτο ρεαλισμό του φωτογραφικού φακού, όπως το είδα και το κατέγραψα με τη φωτογραφική μου μηχανή.

Και νιώθω χρέος για ένα μνημόσυνο των παλικαριών που βαριοκοιμούνται στις βουνοπλαγιές και τα διάσελα, άφαλοι κι αμνημόνευτοι, σε πρόχειρους τάφους χωρίς όνομα ή σταυρό, σηματομένους μόνο με κύκλους από πέτρες π' αράδιασαν με πόνο οι συναγωνιστές τους, για να θυμούνται τον τόπο που τους έθαψαν εκεί, κοντά στο μετερίζι που κρατούσαν ζωντανοί, μην τύχει και τους πατήσουν από λάθος οι περαστικοί.

Ούτε γίνεται να ξεχάσω εκείνο τον ανασκαμμένο απ' τ' αγρίμια τάφο με τα σχισμένα ρούχα και τα σκορπισμένα κόκκαλα κάποιου διμοιρίτη, που ακόμα θα τον περιμένουν οι δικοί του, ή εκείνο το ξεθαμμένο κρα-

τοφώναξε ο στρατός μας στις ράχες του Καλπακιού και της Γκραμπάλας κι αχολόγησαν κάμποι και βουνά.

Στα Γιάννενα έζησα ακόμα τον ενθουσιασμό και την ενεργοποίηση του λαού μας, που ξεσηκώθηκε σαν ένας άνθρωπος να πολεμήσει το φασισμό. Την απάντησή σ' αυτήν την επιδρομή την έδωσαν όλοι οι Έλληνες μαζί.

Ξύπνησε μέσα τους η αλληλεγγύη, σκόρπισαν τα μίσση και πραγματοποιήθηκε αυτή η σπάνια αρετή του λαού μας να υπερασπίζεται ενωμένος τον αιματοποτισμένο τόπο του. Ξωμάχοι με τα σκαμμένα απ' τον κάματο πρόσωπα, εργάτες και διανοούμενοι, εξόριστοι της δικτατορίας κι έγκλειστοι της Ακροναυπλίας, έγιναν όλοι ένας λαός θεριό που σήκωνε τη γροθιά του στον ουρανό κι αψηφούσε το θάνατο.

Άντρες έσκαβαν χαρακώματα για καταφύγια, γυναίκες έπλεκαν φανέλες και κάλτσες, κι έκαναν δέματα για το μέτωπο, κι άλλες στον αργαλειό ύφαιναν της κόρης το προικιό, περιμένοντας της Νίκης τη γιορτή, πού 'μελλε να γένει της Λευτεριάς το σάβανο.

Οι κοπέλες βοηθούσαν στα νοσοκομεία και γράφαν στους φαντάρους γράμματα γεμάτα αγάπη και ζεστασιά. Ήταν οι ρωμιόπουλες του '40 που στον ενθουσιασμό τους τύλιγαν την καρδιά τους σ' ένα φύλλο χαρτί και την έστελναν.

Γυναίκες απ' τα ορεινά χωριά, σταυραδερφές της Τζαβέλαινας και του Ζαλόγγου, ολόρθες ανηφόριζαν

ΓΕΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ
ΧΡΩΜΑΤΑ - ΣΙΔΗΡΙΚΑ - ΕΡΓΑΛΕΙΑ
ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΑ - ΥΔΡΑΥΛΙΚΑ
ΕΙΔΗ ΚΥΝΗΓΙΟΥ”Η ΒΟΛΗ”

ΣΤΟ ΒΟΥΡΓΑΡΕΛΙ ΑΡΤΑΣ
Χ. ΤΣΙΛΩΝΗ

ΤΗΛ.: 26850 - 24565
ΚΙΝ.: 6973 - 887986

χαρτικά - καλλυντικά
αφρόλουτρα-σαμπουάν
αρώματα χώρου
απορρυπαντικά
είδη οικιακής χρήσης
πάνες

Ιωάννης Ν. Καραβασίλης
Σκουφά 1 - Πλ. Ζέρβα - Άρτα
τηλ. & fax : 26810 27474, 6976505435

Κονδρικη Λιανική

ΚΟΒΕΤΑΙ - ΨΗΝΕΤΑΙ
ΚΑΦΕ- ΨΗΣΤΑΡΙΑ
ΤΑΒΕΡΝΑ - ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΟ
ΠΛΟΥΜΠΗΣ
ΒΟΥΡΓΑΡΕΛΙ ΑΡΤΑΣ
ΤΗΛ.: 26850 22110
6973 006532

Η τοπική ιστορία συμβάλλει στη διατήρηση της μνήμης για τις μελλούμενες γενιές!

Στα μετόπισθεν τους πρόσφεραν τσιγάρο και μοιράζονταν μαζί τους την κουραμένα συναδελφικά.

Ολομόναχες θα ζουν πια στον ρημαγμένο τόπο, χωρίς όνειρα, χωρίς ελπίδα.

τα τρίστρατα, ζαλικωμένες κανόνια και πυρομαχικά, να τ' ανεβάσουν σε κορφές από γκρεμούς και μεριές που δεν περνούσαν μεταγωγικά.

...Κι οι μάνες τα κοφτά γκρεμνά, σαν παναγιές τ' ανέβαιναν, με την ευχή στον ώμο τους κατά το γιο πηγαίναν και τις αεροτραμπάλιζε ο άνεμος φορτωμένες κι έλυνε τα τσεμπέρια τους κι έπαιρνε τα μαλλιά τους κι έδερνε τα φουσάνια τους και τις σπαθοκοπούσε, μ' αυτές αντροπατάγανε, ψηλά πέτρα την πέτρα κι ανηφορίζαν στη γραμμή ώσπου μες στα σύννεφα χάνονταν ορθομέτωπες η μια πίσω στην άλλη....
(Ν. Βρεττάκος)

Ήταν τότε που, αναθαρρεμένοι οι Ιταλοί αντιφασίστες, κυκλοφόρησαν στον τόπο τους σαρκαστικά συνθήματα για τα παθήματα του φασισμού: «Αν θέλετε να επισκεφτήτε την Ιταλία, καταταγίτε στον Ελληνικό στρατό». Αργότερα οι Ιταλοί του Μουσολίνι θα ανεγείρουν τρόπαια νίκης (!) στο Καλπάκι με επίγραμμα:
IL GUORE PIEGO IL FERRO
L' IMPETO SPEZZO LA PIETA
(Η καρδιά λύγισε το σίδερο, η ορμή θρυμμάτισε την πέτρα!)

Αυτή ήταν η γενιά του '40, που ξαγόρασε με το αίμα της το δικαίωμα να ζει λεύτερη. Όμως ο στρατός μας, που βρίσκονταν στα Αλβανικά βουνά, δεν μπορούσε ν' αναχαιτίσει και τη χιτλερική πολεμική μηχανή που πρόσβαλε τα σύνορά μας απ' τη Θράκη για να σώσει το γόητρο του Μουσολίνι. Ο Γ. Α. Βλάχος της «Καθημερινής» θα γράψει (8

Μαρτ. 1941) σε «ανοικτή επιτολή προς την Α.Ε. τον κ. Α. Χίτλερ»:
«...Σεις-λέγουν πάντοτε- θα επιχειρήσετε να εισβάλετε εις την Ελλάδα, Και ημείς, λαός αφελής, ακόμη δεν το πιστεύομεν. Δεν πιστεύομεν ότι στρατός με ιστορίαν και παράδοσιν (...) θα θελήσει να κηλιδωθεί δια μιας πράξεως παναθλίας... Διότι τι θα κάμει ο στρατός αυτός, εξοχώτατε, αν, αντί πεζικού, πυροβολικού και μεραρχιών, στείλει η Ελλάς φύλακας εις τα σύνορά της, είκοσι χιλιάδων τραυματιών, χωρίς πόδια, χωρίς χέρια, με τα αίματα και τους επιδέσμους να τον υποδεχθούν;.. Αυτούς τους στρατιώτας φύλακας, θα υπάρξει στρατός δια να τους κτυπήσει;... Αλλ' όχι δεν πρόκειται να γίνει αυτό. Ο ολίγος ή πολύς στρατός των Ελλήνων που είναι ελεύθερος, όπως εστάθη εις την Ήπειρον, θα σταθεί αν κληθεί και εις την Θράκην. Και τι να κάμει; Θα πολεμήσει. Και εκεί. Και θα αγωνισθεί. Και εκεί. Και θα πεθάνει. Και εκεί... Αυτός ο τόπος, αφού έμαθε τον κόσμο όλον να ζει, τώρα θα τον μάθει και ν' αποθνήσκει...».

...Στις 6 Απριλίου 1941 οι σιδηρόφραχτες μεραρχίες, τα τάνκς και τ' αεροπλάνα του Γ' Ράιχ εισβάλλουν από τη Βουλγαρία και στις 27 Απριλίου η σημαία με τον αγκυλωτό σταυρό κυμάτιζε στην Ακρόπολη... Δύο ριψοκίνδυνοι νέοι θα αναρριχηθούν τη νύχτα στον Ιερό Βράχο, θα την κατεβάσουν και θα την ξεσχίσουν. Η σκλαβιά και η Αντίσταση είχαν αρχίσει...

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

...Ξεφυλλίζοντας την ιστορία, δύσκολα ξεχωρίζεις καιρούς και εποχές που αυτός ο τόπος έζησε χωρίς πολέμους και καταστροφές. Έρχονται και φεύγουν πικραμένες οι γενιές, πληρώνοντας η κάθε μια το δικό της φόρο σε αίμα και δάκρυα. Ο πόλεμος που έζησε η γενιά του '40 ήταν ο καταστροφικότερος για ολόκληρη την ανθρωπότητα, που τραυμάτισε την ψυχή και λεηλάτησε την καρδιά του πολιτισμού μας. Ο κόσμος θ' αναρωτιέται, γιατί έγινε αυτός πόλεμος, που μόνο πένθος και συμφορά σκόρπισε στον κόσμο. Η Αντίσταση και το '21 ήταν από τις κορυφαίες στιγμές του έθνους και συνδέονται με τόσες ομοιότητες. ...Το ίδιο και τότε οι αγωνιστές του '21 κυνηγήθηκαν, φυλακίστηκαν, πείνασαν, διακόνεψαν, κι άλλοι χάθηκαν απ' τους κατατρεγμούς και την αχαριστία της εξουσίας. Γράφει ο Μακρυγιάννης: «Τα σπαθιά των Τούρκων τα ντεμισιά τα πήραν αυτήνοι οι ξυπόλητοι και γυμνοί με τις μαχαιρούλες. Τα φλωροκαπνισμένα τους ντουφέκια τα πήραν μ' εκείνα απ' ήταν δεμένα με σχοινιά. Τους πήραν και τους ζαϊρέδες και τ' άλλα αναγκαία του πολέμου. Οι ανθρωποφάγοι φθόνησαν κι έσπειραν τη διχόνοια... Κι έφκιασαν την πατρίδα μας παλιόψαθα... Τώρα ταλαιπωρούν όλους τους αγωνιστές και χήρες των σκοτωμένων κι ορφανά τους κι όσους θυσίασαν τον δικό τους για τη λευτεριά της πατρίδας και μας λένε ανάξιους της λευτεριάς...Και κάνουν χιλιάδες αντενέργειες κι εμφύλιους πολέμους».

Κι οι αγωνιστές της Αντίστασης τον Κατακτητή τον πολέμησαν με όπλα που τ' άρπαξαν απ' τα ίδια του τα χέρια, αλλά γνώρισαν τις διώξεις του επίσημου κράτους και τη σφαγή των λύκων του παρακράτους. Θαρρείς κι είναι στη μοίρα αυτού του τόπου και του λαού να γράψει πάντα με αίμα και δάκρυα την ιστορία του.

Αφιέρωμα στις Ηπειρώτισσες Γυναίκες/Ξαφνιάσματα της Φύσης

“Γυναίκες της Πίνδου” Μουσείο Ελληνικής Ιστορίας Παύλου Βρέλλη (κέρινων ομοιωμάτων) Ιωάννινα

Ψυχές ελεύθερες
(ποίημα) Παναγιώτα Λάμπρη

Στης Πίνδου της αρχέγονης τις κορυφογραμμές που λάμπουνε στο φως των αστραπών και των υπέροχων ξεχωριστών ανατολών που κάθε μέρα η ροδοδάκτυλη ηριγένεια Ηώς κομίζει, διαβαίνουν οι ψυχές, ανδρών και γυναικών που για τη λευτεριά την ακριβή εκεί κάποτε ανεβήκαν.

Αέναα διαβαίνουνε! Αχόρταγα κοιτούνε! Τα διάσελα και τους γκρεμούς, τις λαγκαδιές, τους λόγγους που αδέρφια τους γινήκανε, σύντροφοι αγαπημένοι σ' ώρες σκληρές και δύσκολες, σ' ώρες συφοριασμένες που οι άνθρωποι έγιναν θεριά και τα θεριά κρυφτήκαν

Όμως αυτοί, αγέρωχοι άντρες και με φλόγα στην καρδιά, με πνεύμα αδούλωτο και με φτερά στα πόδια σε δύσβατες πατήσανεκαι χιονισμένες ατραπούς και μία λέξη έλεγαν, πολλές φορές με μια ψυχή: “Αέεερα!!!” Και οι γενναίες Ηπειρώτισσες – μανάδες, κόρες, αδερφές – ως άλλες μανηλοφορούσες Παναγιές, μες τους γκρεμούς πορεύονταν και πα στα καταράχια χωρίς κόπο να λογιστούν, χωρίς να φοβηθούνε.

Ετούτων όλων οι άλκιμες ψυχές, οι ανεμοδαρμένες, διαβαίνουνε στις Πίνδου τις κορφές νυχτόμερα και τότε – πότε στήνουν επινίκιες γιορτές χαράς της νίκης και της λευτεριάς παιάνες τραγουδούνε.

Μαζί πανηγυρίζουν τα φαράγγια, οι ρεματιές, τα ελάτια τα ψηλά και αστραποκαμένα μαζί πανηγυρίζουνε τ' αγέρι και το γάργαρο νερό και οι περήφανοι αίτοί κι πετροπέρδικες στα πλάγια, τι τέτοιες ανυπόταχτες ψυχές κι ελεύθερες ψυχές δεν είχανε ματαπαντήσει στις κορφές τις τιμημένες.

Ανδρέας Α. Λαμπράκης PhD, FRCS
ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΟΣ - ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ
Διδάκτωρ Παν/μίου Αθηνών
Μέλος Καλλεγίου Χειρουργών Αγγλίας
Καισαρίας 4 Αθήνα
Πλ. Μαβίλη 115 27
Τ: 211 40 50 320 Κ: 698 57 14 000
andreaslamprakis@hotmail.com
andreaslamprakis.gr

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

κτήμα τεσσάρων στρεμμάτων με καρποφόρα δέντρα. Περιοχή Μεγάλη Βρύση.

Τηλ.: 6977202384
Κώστας Π. Τάσιος

Το περιβάλλον είναι η ζωή μας! Γι’ αυτό οφείλουμε να το προστατεύουμε!

Περιβαλλοντικές ανησυχίες – συνέχεια –
ΟΧΙ ΕΦΗΣΥΧΑΣΜΟΣ

Δεν υπάρχει τρίμηνο (γιατί έτσι λειτουργεί η εφημερίδα μας, τριμηνιαία) και να μην υπάρξει κάποιο θέμα βλαπτικό για το περιβάλλον και κατ’ επέκταση για τους κατοίκους. Εμείς με την εφημερίδα μας θα είμαστε πάντα στις επάλξεις, επαγρυπνώντας και καταγγέλλοντας τις αυθαιρεσίες που έχουν επιπτώσεις στο περιβάλλον για χάρη του κέρδους των λίγων, επισείοντας ως λάβαρο και αγαθό σκοπό, την ανάπτυξη της περιοχής, τη φτηνή ενέργεια για τους κατοίκους.

Ξεκινήσαμε με την εξόρυξη των υδρογονανθράκων (φύλλο Νο 261), πράγμα που φαίνεται να αναχαιτίστηκε, προς το παρόν τουλάχιστον, με τις αντιδράσεις των τοπικών κοινωνιών, αποφάσεις Δημοτικών και Περιφερειακών Συμβουλίων. Παράλληλα άρχισε να εμφανίζεται το θέμα των ΑΠΕ (Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας) με πρώτες τις ανεμογεννήτριες, θέμα που μέχρι αυτή τη στιγμή παίρνει τεράστιες διαστάσεις, ξεφυτρώνουν παντού τα “σιδερένια πουλιά” και σε μέρη απάτητα και το μέλλον είναι δυσοίωνο όσο δίνονται άδειες και παρά τις αντιδράσεις. Έχουμε αναφερθεί πολλές φορές στο θέμα εξετάζοντάς το πολύπλευρα. Το ξαναφέρνουμε στο προσκήνιο, από τη στιγμή που οι αυξήσεις στις τιμές στην ενέργεια πήραν τα ύψη, και όταν για τις εγκαταστάσεις ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, για να κερδηθεί η εμπιστοσύνη και να υπάρξει το δέλεαρ, ο υπουργός **Κωστής Χατζηδάκης** δηλώνει (16 Σεπτεμβρίου 2020): **“Έχοντας προχωρήσει με τη διάσωση της ΔΕΗ, προχωρούμε τώρα στην απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, για να πέσουν οι τιμές. Θα αδιαφορήσουμε για τις αντιδράσεις. Είμαστε αποφασισμένοι να σπάσουμε αυγά”**. Και σπάζουν αυγά δίνοντας σωρηδόν άδειες για εγκατάσταση ανεμογεννητριών και δημιουργία υδροηλεκτρικών έργων, προτείνοντας δέλεαρ στον Δήμο κέρδη της τάξης του 1,7% και στους κατοίκους 1% επί της παραγόμενης ενέργειας. (Αυτά από την έκθεση αδειοδότησης για μικρό υδροηλεκτρικό στη θέση Κάμπος Βουργαρελίου, για να αναφερθούμε στο πιο κοντινό μας παράδειγμα). Ήδη το θέμα του υδροηλεκτρικού αυτού βρίσκεται σε εκκρεμότητα, όπως και το αντίστοιχο στη θέση Παλιόμυλος Γιαννίτις, που παρόλες τις αντιδράσεις των κατοίκων και τις αποφάσεις του Δημοτικού και Περιφερειακού Συμβουλίου επανέρχεται και έχει φτάσει με πρωτοβουλία των κατοίκων στο Συμβούλιο της Επικρατείας.

Και ερχόμαστε τώρα, μέρες γιορτινές, να αναφέρουμε ένα ακόμη χτύπημα για το φυσικό περιβάλλον ιδιαίτερα της περιοχής μας, “χριστουγεννιάτικο δώρο”: **Πίνδος και Τζουμέρκα: Χριστουγεννιάτικη κατάργηση δύο φορέων διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών**.

Δύο από τους Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών καταργήθηκαν με κυβερνητική απόφαση που φέρει ημερομηνία 23/12/2021 (!) είναι οι φορείς των Πάρκων Βόρειας Πίνδου και Τζουμέρκων, Αγράφων, κοιλάδας Αχελώου και Μετεώρων. Με την απόφαση που δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ, την οποία υπογράφει ο αρμόδιος υφυπουργός ΠΕΝ **Γιώργος Αμυράς** καταργούνται οι φορείς σε:

- Εθνικό Δρυμό Πάρνηθας,
- Εθνικό Πάρκο Σχινιά, Μαραθώνα, Υμηττού και Νοτιοανατολικής Αττικής,
- Δέλτα Έβρου και Σαμοθράκης,
- Εθνικό Πάρκο Δάσους Αδαΐας – Λευκίμης – Σουφλίου,
- Εθνικό Πάρκο Βόρειας Πίνδου,
- Εθνικό Πάρκο Τζουμέρκων, Αγράφων, κοιλάδας Αχελώου και Μετεώρων και
- Εθνικό Δρυμό Ολύμπου.

Με την έκδοση της παρούσας ο Οργανισμός Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α.) καθίσταται καθολικός διάδοχος των φορέων που καταργούνται με την παρ. 1, και εφαρμόζονται σχετικά οι διατάξεις του άρθρου 43 του ν. 4685/2021 (Α’92).

Ο Φορέας Πίνδου καταργείται πρόωρα, καίτοι ήταν προγραμματισμένο να συμπεριληφθεί στην επόμενη σειρά φορέων, μαζί με τον αντίστοιχο φορέα της Λίμνης Παμβώτιδας.

Σύμφωνα με σχόλιο, που δεν θα το μεταφέρουμε από αντιπολιτευτική διάθεση, αλλά αυτή είναι η σκληρή πραγματικότητα, γιατί βλέπουμε ότι το περιβάλλον σχεδόν σε καθημερινή βάση βάλλεται πανταχόθεν παρά τις διακηρύξεις για την προστασία του και την κλιματική αλλαγή λες και αυτή έρχεται ουρανοκατέβητη χωρίς εμείς να βάλλουμε το χεράκι μας: **“Η διοίκηση των Φορέων μεταφέρεται στην Αθήνα και άρα οι γνωμοδοτήσεις για τα έργα στις προστατευόμενες περιοχές θα βγαίνουν με “γαλάζια κριτήρια”**. Οι εργαζόμενοι **“μένουν στον αέρα”**, εφόσον η κυβέρνηση σταμάτησε τις προσλήψεις που είχαν προγραμματιστεί το 2019. Οι τοπικοί φορείς δεν θα συμμετέχουν πλέον στη διοίκηση και διαχείριση των Φορέων, εφόσον για το κυβερνών κόμμα το φυσικό περιβάλλον δεν είναι τοπικός πόρος ανάπτυξης και κοινή περιουσία, αλλά ευκαιρία εξυπηρέτησεων ημετέρων”. Και παρακάτω: **“Το αποτέλεσμα είναι να μην έχουμε ξεκάθαρους κανόνες για τις χρήσεις γης και ολοκληρωμένη προστασία στις περιοχές Natura 2000, αλλά ελλιπή προστασία και διαχείριση, που μας οδήγησαν ήδη σε μία ευρωπαϊκή καταδίκη το 2020”** (Σωκράτης Φάμελος πρώην υπουργός ΠΕΝ).

Τα Κάλαντα των Βουνών

Χριστός γεννάται σήμερον
εν Βηθλεέμ την πόλη
τα όρη μας να σώσουμε,
άμα βοηθήσουμε όλοι.
Αμα αδιαφορήσουμε
θα γίνουν σαν την πόλη
που την εκαταστρέψαμε
διαβόλοι και τριβόλοι.

Πάμε μαζί να διώξουμε
τα μπάζα απ’ τα βουνά μας,
τη φύση μας να σώσουμε,
μαζί και τα παιδιά μας.
Και για τα έργα τα ενεργειακά
υπάρχει άλλη λύση,
χωρίς να αφανίσουμε
ολάκερη τη φύση.

Παρουσιάζουμε στη συνέχεια δύο θέματα που αφορούν
το περιβάλλον. (Το άρθρο του Ν. Τσιούνη στη σελ. 11)

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ - ΚΟΙΝΩΝΙΑ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Η κλιματική αλλαγή

Η σχέση του ανθρώπου με τη φύση ξεκίνησε από τα πρώτα αβέβαια βήματά του στη Γη, πριν από απροσδιόριστα χιλιάδες χρόνια και παρέμεινε απόλυτα καθοριστικής σημασίας τόσο για την εξέλιξη του ως έμβιου όντος, όσο και για τη διαμόρφωση των κοινωνιών και του πολιτισμού. Το μεγάλο και κοινό σπίτι των ανθρώπων ήταν και παραμένει το φυσικό περιβάλλον.

Τα φυτά, με την εξαιρετική και μοναδική δυνατότητα της αξιοποίησης μιας ανεξάντλητης πηγής ενέργειας που φτάνει στη Γη από τον Ήλιο, με τον μηχανισμό της φωτοσύνθεσης την οποία διαθέτουν, συνέβαλαν αποφασιστικά τόσο στη δική τους επιβίωση, ως αυτότροφων οργανισμών, όσο και στην επιβίωση εκατομμυρίων άλλων έμβιων οργανισμών, παρέχοντάς τους τροφή, με τη μετατροπή των ανόργανων χημικών συστατικών του εδάφους, του νερού και του αέρα, σε οργανικές ουσίες κατάλληλες για τη διατροφή τους.

Είναι επίσης χαρακτηριστική η ιδιότητά τους να απορροφούν από την ατμόσφαιρα διοξείδιο του άνθρακα και να εκλύουν οξυγόνο, συμμετέχοντας στον αποκαλούμενο κύκλο του άνθρακα. Ρυθμίζουν επίσης τον κύκλο του νερού.

Ο φυτικός κόσμος αξίζει την προσοχή μας και το σεβασμό μας πολύ περισσότερο από όσο φανταζόμαστε. Θα εκτιμήσουμε καλύτερα την ιδιαίτερη αξία του, αν λάβουμε υπόψη ότι το 35% των πρωτεϊνών διατροφής στις αναπτυσσόμενες χώρες και το 80% στις αναπτυσσόμενες, έχουν φυτική προέλευση. Ένα 25% των φαρμάκων στον δυτικό κόσμο περιέχουν κάποιο φυτικό συστατικό.

Ο άνθρωπος κυριολεκτικά φιλοξενήθηκε σε ένα πράσινο κόσμο φυτών και γαλάζιο, λόγω νερού, και επέζησε. Ίσως και ο συμβολισμός της Βιβλικής Εδέμ, ως κήπου εντυπωσιακού, όπου υπήρχαν κάθε είδους φυτά και δένδρα με καρπούς - μηλιές ... σίγουρα υπήρχαν (!), κάτι να υπονοεί.

Στο φυσικό περιβάλλον βρήκε το πρωταρχικό στοιχείο της ζωής, το νερό, την τροφή του, φυτά, ζώα, έδαφος γόνιμο που τον οδήγησε στην τεχνική της Γεωργίας, κατάλληλη θερμοκρασία και το φως του ήλιου και άφθονους πόρους, στο έδαφος και στο υπέδαφος, τους οποίους πέτυχε να αξιοποιήσει.

Αυξάνοντας, βαθμιαία, τις γνώσεις του, τις δεξιότητές του, τις τεχνολογικές μεθόδους, τα εργαλεία του, τις εφευρέσεις και τις επιστημονικές ανακαλύψεις, απέκτησε την ικανότητα, όχι μόνο να εκμεταλλεύεται την ενέργεια που ήταν διαθέσιμη στη φύση, όπως π.χ. ο άνεμος, αλλά και να παράγει ενέργεια με την καύση υλών που περιέχουν

άνθρακα για να καλύψει τις διαρκώς αυξανόμενες ανάγκες και να πετύχει τους στόχους του.

Η προτεραιότητα της κάλυψης των άμεσων αναγκών επιβίωσης, μαζί με την περιέργεια και τον θαυμασμό και τον φόβο, οδήγησαν τον άνθρωπο στη συστηματική παρατήρηση των φαινομένων στη Γη και στον ουρανό. Οι παρατηρήσεις του οργανώθηκαν και αναλύθηκαν συστηματικά, δίνοντας τις πρώτες στέρεες γνώσεις. Οι μυθολογικές ερμηνείες των φαινομένων του κόσμου υποχώρησαν βαθμιαία και η λογική απέκτησε πρωτεύοντα ρόλο στην αναζήτηση της έγκυρης γνώσης και στην κατανόηση του κόσμου. Τα μαθηματικά και η αστρονομία άνοιξαν τον δρόμο που οδήγησε στη διαμόρφωση των θεμελίων και πολλών βαθμίδων της επιστήμης και του πολιτισμού.

Με αυξημένες γνώσεις και δεξιότητες δημιούργησε τεχνολογία αξιοποίησης των διαθέσιμων πόρων και πρώτων υλών για τους σκοπούς του. Γρήγορα έθεσε υπό τον έλεγχο του τη δύναμη του ανέμου και ταξίδεψε με τα ιστιοφόρα σκάφη του. Ήρθε σε επαφή με άλλους λαούς, βαθμιαία ανέπτυξε το εμπόριο, βελτιώνοντας έτσι τις υλικές και πνευματικές συνθήκες της ζωής του.

Οι εφευρέσεις και οι επινοήσεις τεχνικών χειρισμού πρώτων υλών, μαζί με νέες δεξιότητες, πολλαπλασίασαν τις δυνάμεις του. Η καλλιέργεια χρήσιμων φυτών, περίπου το 8.000 π.Χ., σηματοδοτεί το πέρασμα της ανθρώπινης κοινωνίας σε ένα ανώτερο στάδιο εξέλιξης. Η γραφή, η εξημέρωση ζώων, το άροτρο, η μεταλλουργία, ο τροχός, τεχνικές κατασκευές, αποτελούν ορισμένα πολύ σημαντικά βήματα προόδου. Η αλυσίδα των εφευρέσεων που ακολούθησαν είναι πολύ μεγάλη.

Η συνεχής προσπάθεια βελτίωσης των συνθηκών της ζωής και η επιδίωξη για μαζική παραγωγή προϊόντων για κάλυψη πιεστικών αναγκών με νέους πιο εύκολους τρόπους και πιο αποδοτικούς, τον οδήγησαν στη λεγόμενη *Βιομηχανική Επανάσταση*. Ξεκίνησε στην Αγγλία την περίοδο 1760-1860 και διαδόθηκε ως τρόπος παραγωγής στη υπόλοιπη Ευρώπη και στις ΗΠΑ. Αποτελεί ένα μεγάλο άλμα στην Ιστορία της ανθρωπότητας, λόγω των ραγδαίων τεχνικών οικονομικών και κοινωνικών μεταβολών. Στο τεχνικό επίπεδο, αφορά την εισαγωγή των μηχανών στις παραγωγικές διαδικασίες. Βασική μονάδα παραγωγής γίνεται το εργοστάσιο. Η παραγωγή προϊόντων αυξήθηκε κατακόρυφα. Κυρίαρχο ρόλο είχε η ατμομηχανή και ως καύσιμη ύλη ο άνθρακας.

Μια νέα μορφή ενέργειας έγινε διαθέσιμη μαζί με νέες τεχνικές το 1857, όταν στην Πενσυλβάνια των ΗΠΑ έγινε η πρώτη άντληση πετρελαίου, το οποίο επρόκειτο να κυριαρχήσει στην παγκόσμια οικονομία ως το κυρίαρχο ενεργειακό καύσιμο μέχρι και σήμερα.

Αργότερα, το 1870, ο ηλεκτρισμός αναβάθμισε τις συνθήκες παραγωγής και βελτίωσε ουσιαστικά τη ζωή των ανθρώπων θέτοντας στη διάθεσή τους, πέρα από τον ηλεκτροφωτισμό, και πληθώρα ηλεκτρικών συσκευών και μηχανών. Η ανθρωπότητα έκανε ένα μεγάλο άλμα προόδου. Ακόμη πιο πρόσφατα, μία τρίτη μεγάλη εξέλιξη συνιστούσε η εισαγωγή σε ευρεία κλίμακα των ηλεκτρονικών υπολογιστών (1970) και της πληροφορικής. Είμαστε ήδη στην περίοδο της τεχνητής νοημοσύνης και ένας πανίσχυρος υπολογιστής, το κινητό τηλέφωνο, βρίσκεται στα χέρια σχεδόν όλων των ανθρώπων.

Κάθε μέρα ενδιαφερόμαστε να μάθουμε τι καιρό θα έχουμε την επόμενη και τις προσεχείς μέρες επειδή επηρεάζει τις δραστηριότητές μας. Το ραδιόφωνο, η τηλεόραση και το διαδίκτυο (internet) είναι στη διάθεσή μας για τις προβλέψεις-εκτιμήσεις των μετεωρολόγων με βάση

ΣΤΗΝ ΑΥΛΗ ΤΟΥ ΑΝΤΩΝΗ

ΨΗΤΟΠΩΛΕΙΟ

ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ 6

ΓΑΛΑΤΣΙ

ΤΗΛ.: 210 2921249

Χειρουργός Οδοντίατρος D.D.S
M.Sc Εμπειρομαστολόγος
Εμφυτεύματα / Αισθητική Οδοντιατρική

Ελένη Ν. Κολιούλη
D.D.S. - M.Sc

Βελβενδού 12, Πλατεία Κυμέλης, 113 63 Αθήνα
Τηλ.: 210 88 22 688 Κιω.: 694 80 51 391
email: e.koliouli@yahoo.gr

web: www.smilecenter.gr

ΕΣΩΡΟΥΧΑ

ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΑΣ “ΕΡΜΙΝΑ”

Αμαλία & Ερμιόνη

Γεωργούλα

ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗ 3 - ΑΡΤΑ

ΤΗΛ.: 26810 70857

Η φροντίδα για την προστασία του περιβάλλοντος ανήκει σε όλους!

τα στοιχεία που έχουν. Ανάλογα με τα καιρικά φαινόμενα που περιμένουμε τις επόμενες μέρες, μιλάμε συνήθως για καλοκαιρία ή κακοκαιρία. Κατά τη γνώμη μου, όταν βρέχει θα πρέπει να λέμε ότι έχουμε ...καλοκαιρία, επειδή θεωρώ ότι το νερό είναι εξαιρετικά πολύτιμο και θα πρέπει να το αποταμιεύουμε για την ώρα που θα υπάρχει ανάγκη!

Το κλίμα έχει σχέση με μακροχρόνιες περιόδους και με ένα μέσο όρο καιρικών συνθηκών που επικρατούν σε μία ευρύτερη περιοχή. Μιλάμε για ζώνες με εύκρατο κλίμα ή μεσογειακό ή τροπικό, που κατά κανόνα επικρατεί σε διάφορες περιοχές του κόσμου. Η υπερβολική κατανάλωση ρυπαγών ορυκτών καυσίμων, για την κάλυψη των διαρκώς αυξανόμενων αναγκών στην παγκόσμια οικονομία, στη βιομηχανία, στις μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, στα μέσα μεταφοράς, στη θέρμανση, στη γεωργία και μια σειρά άλλες χρήσεις, προκάλεσαν το **πρόβλημα της κλιματικής αλλαγής** και διετάραξαν τη σχέση μας με τη φύση.

Η μείωση των δασών από κάθε είδους αιτίες, όπως πυρκαγιές, υπερεκμετάλλευση, τεχνικά έργα, εκχερσώσεις για γεωργική και κτηνοτροφική χρήση, καθώς και άλλες παρεμβάσεις χωρίς εξέταση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, συμβάλλει στη δημιουργία του προβλήματος.

Η κλιματική αλλαγή είναι η μεταβολή του κλίματος, των ατμοσφαιρικών και μετεωρολογικών συνθηκών για μεγάλες χρονικές περιόδους και σε όλο τον κόσμο. Είναι κατά κύριο λόγο αποτέλεσμα της υπερθέρμανσης της ατμόσφαιρας, η οποία προκαλείται από ανθρωπογενείς αιτίες και επηρεάζει τον άνθρωπο, τα ζώα και το φυσικό περιβάλλον. Είναι μία υποβάθμιση της ποιότητας του περιβάλλοντος.

Σε γενικές γραμμές, πρόκειται για μεγάλες αποκλίσεις του κλίματος, του καιρού όπως συνηθίζουμε να λέμε, από ό,τι θεωρούσαμε ως κανονικότητα, ως φυσιολογική κατάσταση ανάλογα με τις εποχές του χρόνου. Τα δυσμενή και ορατά σε όλους φαινόμενα περιλαμβάνουν, τη μεγάλη αύξηση της θερμοκρασίας της Γης για παρατεταμένες χρονικές περιόδους, καύσωνες, αύξηση της θερμοκρασίας των ωκεανών και θαλασσών, έλλειψη βροχών για ασυνήθιστα μεγάλα χρονικά διαστήματα, αλλά και απότομες καταστροφικές καταιγίδες και πλημμύρες, ισχυρούς ανέμους και γενικά ακραίες έντασης καιρικά φαινόμενα. Επίσης προκαλεί το λιώσιμο των πάγων και την απελευθέρωση τεράστιων ποσοτήτων μεθανίου στην ατμόσφαιρα. Οι περισσότεροι τομείς δραστηριότητας των ανθρώπων, δέχονται τις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής, λόγω της υπερθέρμανσης που προκαλεί η ρύπανση της ατμόσφαιρας.

Σε προσχέδιο έκθεσης για το κλίμα του ΟΗΕ, αναφέρονται ακόμη ως αναμενόμενες συνέπειες: προβλήματα στην υγεία των ανθρώπων, μείωση της παραγωγής τροφίμων και μεγάλη αύξηση τιμών, μείωση ψαριών, κίνδυνος εξαφάνισης διαφόρων σπάνιων ειδών φυτών και ζώων, πίεση στα οικοσυστήματα, μείωση της παγκόσμιας ανάπτυξης και του τουρισμού.

Οι επιστήμονες αποδίδουν την κλιματική αλλαγή στο **φαινόμενο του θερμοκηπίου**. Η ηλιακή ακτινοβολία διαπερνά την ατμόσφαιρα και τα νέφη που ίσως συναντά και φτάνει στη Γη, με αποτέλεσμα να τη θερμαίνει, καθώς απορροφά περίπου το 50%. Η ατμόσφαιρα μαζί με τα νέφη απορροφούν σχεδόν 20%. Το υπόλοιπο 30% αντανακλάται προς το διάστημα. Η Γη, λόγω της θερμοκρασίας της, εκπέμπει θερμική ακτινοβολία, η οποία όμως απορροφάται πολύ πιο εύκολα από την ατμόσφαιρα, επειδή είναι μεγάλου μήκους κύματος, σε αντίθεση με την ηλιακή που είναι μικρού μήκους και επομένως μεγαλύτερης ενέργειας. Επίσης η ατμόσφαιρα εκπέμπει θερμική ακτινοβολία και ένα μέρος της απορροφάται από την επιφάνεια της γης, η οποία θερμαίνεται περισσότερο. Με άλλα λόγια, πρόκειται για παγίδευση, σε όλο και μεγαλύτερες ποσότητες, ακτινοβολίας του ήλιου και της Γης, από την ατμόσφαιρα, λόγω αυξημένης ρύπανσης της από τα αέρια του θερμοκηπίου. Μέρος αυτής της ακτινοβολίας αντανακλάται προς τη Γη. Προκαλείται έτσι ταυτόχρονα, υπερθέρμανση της ατμόσφαιρας και της Γης.

Το πρόβλημα προκύπτει από την αλλαγή της σύστασης της ατμόσφαιρας, η οποία δέχεται κάθε χρόνο 40 και πλέον δισεκατομμύρια τόννους διοξειδίου του άνθρακα (CO2) και άλλα αέρια, όπως μεθάνιο, οξείδια του αζώτου, σε μικρότερες ποσότητες κάθε χρόνο, σύμφωνα με στοιχεία από έρευνες διαθέσιμες στο διαδίκτυο.

Η ρύπανση της ατμόσφαιρας, που προκύπτει από δραστηριότητες των ανθρώπων, μπορεί να μειωθεί, όχι όμως η προερχόμενη από φυσικές διαδικασίες, όπως συμβαίνει

π.χ. με τα ηφαίστεια και άλλες αιτίες. Οι μεγαλύτερες και πιο αναπτυσσόμενες χώρες του κόσμου ρυπαίνουν σε μεγαλύτερο βαθμό τη Γη, επειδή καταναλώνουν τεράστιες ποσότητες ορυκτών καυσίμων για την κάλυψη αναγκών τους και για την παραγωγή όλο και μεγαλύτερων ποσοτήτων προϊόντων, καταναλωτικών κατά κύριο λόγο.

Οι διαρκώς αυξανόμενες ανάγκες για ενέργεια δημιουργήσαν ένα ακόμη πρόβλημα, αυτό της **ενεργειακής κρίσης**, με την ανεπάρκεια προσφερόμενων ποσοτήτων σε φυσικό αέριο και πετρέλαιο σε παγκόσμια κλίμακα και τη ραγδαία άνοδο της τιμής του πρώτου κυρίως, που συμπαρασύρει και τα κόστη παραγωγής των προϊόντων και την άνοδο του πληθωρισμού. Το γεγονός βέβαια ότι είναι λίγες οι χώρες με κοιτάσματα πετρελαίου και ακόμη πιο λίγες αυτές με φυσικό αέριο για διάθεση στη διεθνή αγορά, όπως και λόγοι πολιτικής και ανταγωνισμού μεγάλων χωρών, εξηγεί σε μεγάλο βαθμό την κατάσταση αυτή. Ηγέτες κρατών το θεωρούν προσωρινό.

Η αναζήτηση λύσεων στο πρόβλημα της κλιματικής αλλαγής, έχει κινητοποιήσει σχεδόν όλες τις χώρες του κόσμου και μία σειρά διεθνών διασκέψεων έχουν γίνει με σκοπό να προσδιοριστούν οι αναγκαίες ενέργειες και να δεσμευτούν σε μία κοινή πολιτική, με ποσοτικές δεσμεύσεις και στόχους για κάθε χώρα. Σημαντικές διασκέψεις έγιναν στο Κιότο (1997), στο Παρίσι (2015), Κατοβίτσε Πολωνία (2018). Η πρώτη έγινε το 1995 στο Βερολίνο. Οι διασκέψεις και συναντήσεις για την κλιματική αλλαγή, στο πλαίσιο του ΟΗΕ, γίνονται σε ετήσια βάση.

Οι λύσεις που προτείνονται είναι: 1) μείωση της κατανάλωσης ορυκτών καυσίμων 2) η αύξηση της συμμετοχής των ανανεώσιμων πηγών στην παραγωγή ενέργειας 3) αναζήτηση νέων τεχνολογιών.

Η αναζήτηση νέων μεθόδων και τεχνολογιών για την παραγωγή ενέργειας για κάθε χρήση, τόσο στις αναπτυσσόμενες βιομηχανικές χώρες όσο και στις αναπτυσσόμενες, συνιστά μία επιλογή, η οποία γίνεται αποδεκτή ως στόχος από πάρα πολλές χώρες.

Παρά την αποδοχή της αναγκαιότητας για μετατόπιση προς την λεγόμενη **πράσινη ή καθαρή ενέργεια** από ανανεώσιμες πηγές, όπως ήλιος, αέρας, νερό, γεωθερμία, παλίρροιας, με μεταγενέστερο στόχο την παραγωγή και χρήση υδρογόνου, του οποίου η καύση δεν παράγει διοξείδιο του άνθρακα, οι χώρες δεν συμφωνούν ως προς τον τρόπο επιμερισμού του κόστους μετάβασης, μεταξύ τους.

Οι αναπτυσσόμενες επιθυμούν να διατηρήσουν τα υψηλά καταναλωτικά επίπεδά τους και οι αναπτυσσόμενες κρίνουν ότι δεν πρέπει να έχουν σημαντικούς περιορισμούς στην επιδίωξη τους για βελτίωση της ευημερίας τους.

Είναι ενθαρρυντικό το γεγονός ότι το πρόβλημα της κλιματικής αλλαγής βρίσκεται σε προτεραιότητα στη διεθνή κοινότητα, η οποία αντιλαμβάνεται ότι αν όλες οι χώρες δεν λάβουν μέτρα για την αντιμετώπιση της υπερθέρμανσης του πλανήτη, τότε οι κίνδυνοι που θα προκύψουν για την ανθρωπότητα μπορεί να είναι πέρα από κάθε πρόβλεψη και δυνατότητα αντιμετώπισής τους στο μέλλον. Ειδικά αν λάβουμε υπόψη ότι στόχος είναι να μην αυξηθεί η παγκόσμια μέση θερμοκρασία περισσότερο από (1,5° C) ένα και μισό βαθμό της κλίμακας Κελσίου μέχρι το έτος 2100 !

Αυτός ο στόχος μπορεί να επιτευχθεί, σύμφωνα με τους επιστήμονες, μόνο με τη δραστική μείωση της χρήσης των ορυκτών καυσίμων. Η καύση τους παράγει τα δισεκατομμύρια τόννων διοξειδίου του άνθρακα που εκλύονται στην ατμόσφαιρα κάθε χρόνο. Είναι σημαντικό και ενθαρρυντικό το γεγονός ότι η παραγόμενη ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΑΠΕ), διαρκώς αυξάνεται σε παγκόσμιο επίπεδο.

Σε ό,τι αφορά την **Ελλάδα**, πέρα από το γεγονός της συμμετοχής της στις διεθνείς διασκέψεις του **ΟΗΕ**, για την κλιματική αλλαγή, αλλά και στη λεγόμενη **Πράσινη Συμφωνία της Ευρωπαϊκής Ένωσης** που προβλέπει μηδενικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου έως το 2050, υλοποίησε ήδη μέρος του σχεδιασμού της για αποδέσμευση από τον λιγνίτη για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, επειδή είναι ιδιαίτερα ρυπαρόντος, με στόχο τον μηδενισμό της χρήσης του μέχρι 2028.

Σύμφωνα δε με τον ΑΔΜΗΕ, (Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας), την 14 Σεπτεμβρίου 2021, η Ελλάδα πέτυχε διπλό ρεκόρ, εθνικό και ευρωπαϊκό, καθώς οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (αιολικά και φωτοβολταϊκά) κάλυψαν το 51% της ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας με το ποσοστό να γίνεται 57% αν συνυπολογιστούν και τα μεγάλα υδροηλεκτρικά. Στον λογαριασμό της ΔΕΗ υπάρχει και μια ανάλυση της προέλευσης από κάθε πηγή της παρεχόμενης

ηλεκτρικής ενέργειας. Ο ΑΔΜΗΕ, έχει δημιουργήσει και μία ενδιαφέρουσα εφαρμογή – **iprto ANALYTICS** - την οποία ο κάθε ενδιαφερόμενος μπορεί δωρεάν να την κατεβάσει είτε από το Google Play είτε από το App Store, ανάλογα με το κινητό ή το tablet που έχει. Με την εφαρμογή αυτή μπορεί να δει σε πραγματικό χρόνο, on Line, το φορτίο του συστήματος διανομής, τη συνολική παραγωγή και το ισοζύγιο διασυνδέσεων, όπως προκύπτει από εισαγωγές και εξαγωγές. Ταυτόχρονα δίνονται και τα στοιχεία της παραγωγής από λιγνίτη, φυσικό αέριο, υδροηλεκτρικά και ΑΠΕ και οι διασυνδέσεις του συστήματος.

Είναι σημαντικό ότι έχουν κινητοποιηθεί, η επιστημονική κοινότητα και μεγάλες και μικρές τεχνολογικές εταιρίες, με σκοπό να περάσουμε στην περιοχή της **παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές**. Η ενέργεια αυτή ονομάζεται και **πράσινη**, επειδή ακριβώς δεν προκαλεί ρύπανση στο περιβάλλον και κατά την παραγωγή της δεν εκλύονται αέρια του θερμοκηπίου στην ατμόσφαιρα και αποτελούν τον νέο δρόμο που πρέπει να ακολουθήσουν οι χώρες για να διασφαλίσουν την αειφόρο ανάπτυξη και να συμβάλουν αποφασιστικά στην αντιμετώπιση του κρίσιμου ζητήματος της κλιματικής αλλαγής.

Ακούμε όλο και πιο συχνά για τα ηλεκτρικά αυτοκίνητα, για πλωτά πάρκα ανεμογεννητριών, για μεγάλης έκτασης φωτοβολταϊκά πάρκα, για συστήματα απορρόφησης διοξειδίου του άνθρακα από την ατμόσφαιρα και τη μετατροπή του σε χρήσιμα υλικά για κάθε χρήση. Για συστήματα αποθήκευσης του σε υπόγειες δεξαμενές. Η υλοποίηση του εξαιρετικά φιλόδοξου και καινοτόμου σχεδίου για βαθμιαία υποκατάσταση των ορυκτών καυσίμων από το υδρογόνο τις ερχόμενες δεκαετίες, θα σηματοδοτήσει τη μετάβαση σε μία νέα εποχή με πιο υγιές και καθαρό περιβάλλον. Ηδη υπάρχουν τα πρώτα οχήματα κινούμενα με υδρογόνο και ασύγκριτα περισσότερα βέβαια ηλεκτρικά, τα οποία κατασκευάζονται κάθε μέρα.

Είναι επίσης, κατά τη γνώμη μου, θετικό το γεγονός ότι συμπατριώτες μας προσπαθούν να δραστηριοποιηθούν, σύμφωνα με την υπάρχουσα νομοθεσία και με όρους διαφάνειας και προστασίας του περιβάλλοντος και του κοινωνικού συνόλου, στην αξιοποίηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ).

Στη φιλόξενη εφημερίδα μας έχουν δημοσιευτεί αρκετές φορές, απόψεις και εκτιμήσεις σχετικά με την παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος από ανεμογεννήτριες και από μικρές υδροηλεκτρικές μονάδες στον Δήμο μας. Επίσης προβλήθηκαν απόψεις για θέματα έρευνας και εξόρυξης υδρογονανθράκων στην περιοχή της Ηπείρου.

Η έκφραση, δημόσια, απόψεων προσεγγίσεων και παρουσιάσεων σχετικών στοιχείων, δείχνουν ετοιμότητα και αποφασιστικότητα για την προστασία του πανέμορφου τόπου μας. Και ταυτόχρονα δείχνουν ότι παραμένουν ενεργοί και ενημερωμένοι πολίτες και είναι άξιοι επαίνου. Μία παρατήρηση μπορεί να γίνει στο θέμα αυτό.

Οι υδρογονάνθρακες ανήκουν στην εποχή της υψηλής ρύπανσης από την οποία σήμερα ο κόσμος προσπαθεί να απομακρυνθεί το συντομότερο δυνατό. Η καύση των υδρογονανθράκων για κάθε χρήση και μάλιστα με διαρκώς αυξανόμενο ρυθμό για πολλές δεκαετίες, προκάλεσε, κατά το μέγιστο μέρος, το πρόβλημα της κλιματικής αλλαγής και της υπερθέρμανσης της Γης και επομένως κάθε σκέψη να τους φέρουμε στο προσκήνιο θα σήμαινε άγνοια και απολύτως λανθασμένη κατανόηση των πραγματικών δεδομένων που θα οδηγούσαν σε καταστροφικές επιλογές.

Σε ό,τι αφορά τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, οι προσεγγίσεις μας πρέπει να είναι προσεκτικά μελετημένες και να γίνονται για κάθε ξεχωριστή περίπτωση με ακριβή γνώση όλων των παραμέτρων, με στάθμιση και με ενέργειες που θα επιτρέπουν τη μετάβαση στην **πράσινη οικονομία με ταυτόχρονη προστασία του περιβάλλοντος**. Δεν θα υποστηρίξω ότι μία υδροηλεκτρική μικρομονάδα μεγέθους όσο ένας νερόμυλος, μπορεί να επιβαρύνει το περιβάλλον ή ότι ρυπαίνουν τα φωτοβολταϊκά πάρκα. Σε ό,τι αφορά τις ανεμογεννήτριες υπάρχει πλέον πολύ μεγάλη διεθνής εμπειρία για την οριοθέτηση κατάλληλων χώρων για την εγκατάστασή τους και αυτοί δεν είναι οι τόποι φυσικής ομορφιάς. Από όσα στοιχεία είναι διαθέσιμα στο διαδίκτυο από μελέτες προκρίνονται τα παράκτια και τα πλωτά πάρκα στην ανοικτή θάλασσα.

Επομένως, χρειάζεται μέριμνα ουσιαστική για το περιβάλλον χωρίς να οδηγηθούμε όμως στην απόλυτη αδράνεια και μακριά από τις παγκόσμιες προσπάθειες αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής.-

Βασίλης Π. Μπράτης

ΧΡΗΣΤΟΣ Α. ΛΑΜΠΡΑΚΗΣ
Δικηγόρος στον Άρειο Πάγο
και στο Συμβούλιο της Επικρατείας
LL.M. George Washington University

Λεωφ. Ειρήνης 21, Πόλη, 15121, Αθήνα
Τηλ. +30 2114011100 - Κιν. +30 6932333094
Email: lamprakislaw@gmail.com - info@lamprakislaw.eu
Web Site: www.lamprakislaw.eu

B&B DOORS ΑΥΤΟΜΑΤΕΣ ΓΚΑΡΑΖΟΠΟΡΤΕΣ

Γκαράζοπορτες οπιστές
Γκαράζοπορτες μονοκάμμιες
Μοτέρ συρόμενης καγκελόπορτας
Μοτέρ ανοιγόμενης καγκελόπορτας
Ρολά, Μοτέρ υποδαπέδια
Μπαρές οδόφραξης, Αυτοματισμοί

ΣΙΜΟΠΟΥΛΟΣ Β. - ΦΑΚΙΝΟΣ Β. Ο.Ε.
Υπαπαντής & Μυτιλήνης, Αρτέμιδα Αττικής, Τ.Κ. 190 16
Τηλ.6972082923, E-mail: info@bandbdoors.gr

Ενοικιαζόμενα Δωμάτια | Καφές | Γλυκό | Φαγητό

Παραδοσιακές γεύσεις

ελατοφίλητο
Φώτη Έλλη

Άνω Αθαμάνια Άρτας | τηλ.: 26650 24555 | κιν.: 6934039121
Η αθήουσα διατίθεται για κάθε είδους κοινωνικές εκδηλώσεις

Η αρχιτεκτονική μας κληρονομιά πρέπει να διασωθεί!

Μποτσαραίικο συνέχεια

Ανελλιπώς θα αναφερόμαστε στο Μποτσαραίικο μέχρι να βρεθεί λύση και πριν είναι πλέον αργά. Στο προηγούμενο φύλλο της εφημερίδας μας κάναμε εκτενή αναφορά με αφορμή και τα 200 χρόνια από την έναρξη της Επανάστασης, αποδίδοντας τον ελάχιστο φόρο τιμής στον **Μάρκο Μπότσαρη** που συμμετείχε μαζί με τον **Γεώργιο Καραϊσκάκη** και τους άλλους οπλαρχηγούς στην **Έναρξη της Επανάστασης του 1821 στο Μοναστήρι του Αγίου Γεωργίου**. Η παράδοση αναφέρει ότι εδώ στο Μοναστήρι έμαθε γράμματα, όταν διωγμένος από το Σούλι η οικογένειά του, από τον Αλή Πασά, κατέφυγε στο Βουργαρέλι.

Σ' αυτό το φύλλο παρουσιάζουμε πρόσφατες φωτογραφίες από το Μποτσαραίικο με τον φωτογραφικό φακό του **Νίκου Μανούση** και ένα κείμενο με τίτλο "Ξερολιθιά", από την έκθεση φωτογραφίας που πραγματοποιήσε το Κύτταρο Τέχνης Τζουμέρκων στην είσοδο του Δημαρχείου από 1 –20 Αυγούστου 2021 με τίτλο: "ΜΠΟΤΣΑΡΑΪΙΚΟ – ΕΝΑ ΜΝΗΜΕΙΟ ΚΑΤΑΡΡΕΕΙ" - "ΞΕΡΟΛΙΘΙΑ – ΜΙΑ ΤΕΧΝΗ ΧΑΝΕΤΑΙ".

Επί πλέον ακολουθεί και ένα κείμενο με την **αναστήλωση της οικίας του Λάμπρου Τζαβέλλα στο Σούλι**, για να δούμε ότι προσπάθειες αυτού του είδους φέρουν καρπούς, έστω και αν χρειαστεί μακροχρόνιος αγώνας, εξάλλου το χρωστάμε σ' αυτούς που πρόσφεραν τη ζωή τους για την Ελευθερία και την Ανεξαρτησία μας και να αφήσουμε παρκαταθήκη στις μελλούμενες γενιές να μην ξεχνούν.

Οικία Λάμπρου Τζαβέλλα: "Ξανακάπνισε" καμινάδα στο Σούλι μετά από 218 χρόνια

Η οικία του θρυλικού οπλαρχηγού Λάμπρου Τζαβέλλα στο Σούλι αποκαταστάθηκε στην αρχική της μορφή και ανοίγει για το κοινό, φυλάσσοντας στο εσωτερικό της ιστορικά κειμήλια της οικογένειας, που έγραψε ιστορία.

Έξω από αυτό δεσπόζουν οι προτομές των θρυλικών μορφών του Λάμπρου και της Μόσχως Τζαβέλλα.

Η προσπάθεια αποκατάστασης της ιστορικής κατοικίας στην αρχική της μορφή ξεκίνησε το 1985 με πρωτοβουλία του Λάμπρου Τζαβέλλα, Ταξιάρχου ε.α. και 7ου κατά σειρά απογόνου του Λάμπρου Τζαβέλλα, που φέρει και τ' όνομά του. Από τότε ο ίδιος είχε βάλει στόχο να "καπνίσει" και πάλι καμινάδα σπιτιού στο Σούλι, "σπάζοντας" την κατάρα του Αλή Πασά και ικανοποιώντας μία επιθυμία του πατέρα του αλλά και του παππού του Στρατηγού Λάμπρου Τζαβέλλα, ήρωα των Βαλκανικών πολέμων 1912-1913, που του διηγούνταν τα κατορθώματα των προπαππούδων τους στο Σούλι.

Η προσπάθεια αποκατάστασης της θρυλικής οικίας δεν ήταν εύκολη διαδικασία, αφού όλες οι εργασίες πραγματοποιήθηκαν μετά τις σχετικές άδειες και υποδείξεις της αρμόδιας Αρχαιολογικής Υπηρεσίας, μια και ο ιστορικός χώρος του Σουλίου είναι προστατευόμενος. Όλα τα έξοδα αναστήλωσης καλύφθηκαν από την οικογένεια Τζαβέλλα, χωρίς καμία οικονομική υποστήριξη απ' οποιαδήποτε όλα αυτά τα χρόνια. Τελικά στις 21 Μαΐου 2021 "ξανακάπνισε" σπίτι στο Σούλι, με τον Λάμπρο Τζαβέλλα ν' ανάβει φλόγα στο τζάκι τού αποκατεστημένου σπιτιού, "σπάζοντας" την κατάρα του Αλή Πασά από το 1803. Την Κυριακή 24 Οκτωβρίου 2021 άνοιξε και επίσημα η κατοικία του θρυλικού καπετάνιου, όπου θα επιστρέψουν μόνιμα τα ιστορικά κειμήλια δύο Σουλιωτικών οικογενειών στην πατρογονική τους γη. Του Λάμπρου Τζαβέλλα και του Κίτσου Μπότσαρη, τα οποία θα εκτίθενται σε χώρους της κατοικίας που θα λειτουργήσει και ως ιστορικό μουσείο

Επιμέλεια: Λουκία Αντωνίου

Είναι κρίμα να καταρρεύσει τούτο το μνημείο και μαζί με αυτό να χαθεί η ιστορική και πολιτιστική μνήμη!

Η οικία του θρυλικού οπλαρχηγού Λάμπρου Τζαβέλλα στο Σούλι.

ΞΕΡΟΛΙΘΙΑ

Ανηφορίζοντας, από την Πλατεία και τις Βρύσες του χωριού, συναντάς τυχαία ένα δίπατο, πέτρινο σπίτι φορτωμένο στον κισσό.

Αυτό που μου έκανε εντύπωση, την πρώτη φορά που το είδα και στάθηκα να το παρατηρήσω, ήταν το χτίσιμό του, ΞΕΡΟΛΙΘΙΑ.

Κατόπιν έμαθα ότι στο σπίτι αυτό έμεναν οι Μποτσαραίοι, ερχόμενοι από το Σούλι περίπου στο 1800. Αυτό το σπίτι, Μνημείο της περιοχής, όχι μόνο λόγω των Μποτσαραίων, αλλά και λόγω κατασκευής, καταρρέει. Ήδη ένα μέρος της στέγης έχει πέσει. Παρόλες τις προσπάθειες Πολιτιστικών Συλλόγων, Δημάρχων και Δημοτών της περιοχής, δεν ήταν δυνατόν να γίνει κάτι για τη διάσωσή του.

Εδώ θα αναφερθώ στην προσπάθεια της καθηγήτριας Μαίρης Μάντζιου που έφερε την Εφορία Νεοτέρων Μνημείων Ιωαννίνων και οι άνθρωποι εντυπωσιάστηκαν και θεώρησαν το κτίσμα από τα λίγα μνημεία αυτού του είδους. Είναι κρίμα, λοιπόν, να το εγκαταλείψουμε στην τύχη του, ας προσπαθήσουμε να το σώσουμε· είναι η ιστορία μας και η παράδοσή μας.

Ξερολιθιά ή ξηρολιθιά, πρόκειται για ένα κομφοτέχνημα λαϊκής αρχιτεκτονικής, χτισμένο με αριστουργηματική απλότητα, το οποίο προσφέρει, μεταξύ πολλών άλλων, γόνιμο έδαφος σε άγονους τόπους, λέει η Όλγα Χαράμη.

Πρόκειται, λοιπόν, για πέτρινα τοιχεία τα οποία δεν έχουν καθόλου λάσπη ή τσιμέντο, οι πέτρες είναι πολύ αρμονικά ζυγισμένες και κουμπωμένες, δημιουργώντας μικρές εκτάσεις ή πεζούλες πρόσφορες για καλλιέργεια και για να συγκρατούν τα νερά της βροχής.

Δυστυχώς, όμως, είναι μία τέχνη που έχει περιοριστεί αρκετά, όμως κάποιοι φορείς προσπαθούν, μέσα από διάφορα προγράμματα, να την επαναφέρουν κατασκευάζοντας μονοπάτια, περιφράξεις, μικρούς στάβλους.

«Φτενά χωράφια κρατημένα σε πεζούλια και άπιαστες γίδες που κρεμιούνται σε γκρεμούς, ετούτ' είν' η πατρίδα μας...»

Γιώργος Κοτζιούλας

Νίκος Μανούσης

Αθανάσιος Σπ. Λαζαρίδης

Ουρολόγος - Χειρουργός
Ειδικευθείς στο Πανεπιστημιακό
Νοσοκομείο Ιωαννίνων
Επιστημονικός συνεργάτης
Πανεπιστημιακής Ουρολογικής
Κλινικής Ιωαννίνων
Νικ. Σκουφά 38 - Άρτα
Τηλ.: 2681400427, 6977509592

ΤΟ ΚΥΚΛΑΜΙΝΟ
ΦΩΤΟΤΥΠΙΕΣ
ΑΝΑΛΩΣΙΜΑ
ΔΩΡΑ
ΛΑΪΚΗ ΤΕΧΝΗ
ΣΟΦΙΑ ΝΙΚΟΥ - ΤΖΟΥΜΑ
ΒΟΥΡΓΑΡΕΛΙ - ΑΡΤΑ 47045
ΤΗΛ. 6978300808 - 2685022980

ΑΝΔΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ
Τροχ Κίνησης
Είδη Αποθήκευσης και Διακίνησης
Ρόδες Τροχοί Καρότσια
Μαραθωνομάχων 22 (Ακαδημ. Πλάτωνος), 104 41 Αθήνα
ΤΗΛ. 210 51.38.992 - fax: 210 51.39.497

ΠΡΟΤΥΠΟΣ ΓΑΛΑΚΤΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΑΡΤΑΣ

Γ. ΜΠΑΦΑΣ Α.Ε.

ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΟΡΥΦΑΙΑΣ
ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΜΕ
ΑΡΤΙΝΟ ΓΑΛΑ

ΓΡΑΒΙΕΡΑ-
ΚΕΦΑΛΟΓΡΑΒΙΕΡΑ
ΚΕΦΑΛΟΤΥΡΙ - ΦΕΤΑ
ΑΝΘΟΤΥΡΟ - ΜΥΖΗΘΡΑ

ΑΝΕΖΑ ΑΡΤΑΣ
26810 41292, 41388
FAX6810 - 42173

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

Στην τοποθεσία Καρυά
Βουργαρελίου
αγρόκτημα 3 στρεμμάτων
και 600 μέτρων.
Πληροφορίες
στο τηλ. 210 4611115

Οι εκπαιδευτικοί μας και το έργο τους πάντα στο προσκήνιο!

Σκέψεις μιας συνταξιούχου εκπαιδευτικού με αφορμή την αρχή της σχολικής χρονιάς

“Καλή σχολική χρονιά!”, κυρίαρχη ευχή σε μικρούς και μεγάλους μαθητές (πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση) και στους δασκάλους τους. Θα είναι, όμως, καλή αυτή η σχολική χρονιά, έχοντας το κακό των δύο προηγούμενων χρόνων με τις ελάχιστες μέρες “δια ζώσης” διδασκαλίας που “απήλαυσαν” οι μαθητές; Δεν θέλω να είμαι απαισιόδοξη, ειδικά όταν αναφέρομαι σε μαθητές, αλλά η πείρα μου ως εκπαιδευτικού με 36 χρόνια πορείας στην εκπαίδευση, αλλά και ως συνταξιούχου εδώ και 9 χρόνια (δεν έπαψα να παρακολουθώ ανελλιπώς τις εξελίξεις στον χώρο) μου δημιουργεί αρκετούς προβληματισμούς και σκέψεις.

Δύο εγκλεισμοί, με τους μαθητές και τους εκπαιδευτικούς αποστασιοποιημένους από το σχολείο, με κυρίαρχη την τηλεκπαίδευση σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, αφήνουν θλιβερά κατάλοιπα: έλλειψη επικοινωνίας με τους συμμαθητές και τους δασκάλους, έλλειψη κοινωνικοποίησης, ιδιαίτερα για τους μαθητές που πρώτη φορά έρχονται στο σχολείο (πρώτη Δημοτικού) και αυτούς που αλλάζουν σχολείο από το Δημοτικό στο Γυμνάσιο. Και για να συνεχίσω με το αποκορύφωμα όλων, την τηλεκπαίδευση. Άκουσα, και έχω προσωπική πείρα από μαθητές του οικείου περιβάλλοντός μου αλλά και του ευρύτερου, τόσο στο χωριό, όσο και στην πόλη, ότι ελάχιστες ήταν οι ώρες παρακολούθησης. “Κάνω τη σύνδεση και

μετά πέφτω για ύπνο” ή “πάω βόλτα” και άλλα συναφή, ειδικά όταν ο εργαζόμενος γονιός έξω από το σπίτι δεν είχε τη δυνατότητα παρακολούθησης του παιδιού του ή να του εξασφαλίσει άλλον τρόπο παρακολούθησης μη διαθέτοντας τα οικονομικά μέσα. Και στη συνέχεια ποιος περιορισμός να υπάρξει στη χρήση του tablet, όταν η καθημερινή χρήση, άσχετα με τον σκοπό, δημιούργησε εθισμό;

Δεν θα ξεχάσω τη θλιβερή για μένα εικόνα που αντίκριζα κάθε βράδυ το καλοκαίρι στην πλατεία του χωριού, κυρίως από παιδιά του Δημοτικού, μετά το παιχνίδι με τους φίλους τους να ζητούν επισταμένα από τους γονείς το κινητό ή το tablet, για να παίξουν παιχνίδια στο διαδίκτυο, γιατί βαρέθηκαν. Και μάλιστα συνηθισμένη εικόνα οι γονείς να κάθονται με την παρέα τους (αφού ενέδιδαν στην επιμονή του παιδιού) και το παιδί να είναι προσηλωμένο στην οθόνη, απόκοσμο και πιο πέρα ο φίλος ή ο σύντροφος στο παιχνίδι κάνοντας το ίδιο πράγμα.

Ενώ πριν δύο χρόνια μιλούσαμε για

απεξάρτηση από τα ηλεκτρονικά μέσα φτάσαμε στο άλλο άκρο. Και δεν έφτασε αυτό, έρχεται ο ίδιος ο πρωτοπυργός να δαλεάσει τους μαθητές να εμβολιαστούν με δώρο 50 MB. Ελπίζω πάνω σ’ αυτό η κατακύλα να μην έχει συνέχεια. Και τα προβλήματα άλυτα να σχηματίζουν βουνό με κυρίαρχο τον φόβο και την επιβολή. Την περίοδο του εγκλεισμού μιλούσαμε για μέτρα που θα έφερναν αέρα αισιοδοξίας σχετικά με το πρόβλημα: Λιγότεροι μαθητές στην τάξη, διορισμοί εκπαιδευτικών, υγειονομική φροντίδα. Από αυτά τα τρία βασικά τίποτε δεν έγινε, αρκεί να αναφερθεί ότι περιορίστηκε ο αριθμός των καθαριστριών. Μόνο ελάχιστοι Δήμοι φρόντισαν για κάποια επίλυση προβλημάτων χωρίς καμία αρωγή από το υπουργείο. Και η συνέχεια, σειρά νομοσχεδίων για αξιολόγηση σχολικής μονάδας, χωρίς συζήτηση με την εκπαιδευτική κοινότητα, ερήμην της και επισείοντας τα δύο κυρίαρχα όπλα της εξουσίας. Τον φόβο και την επιβολή. Η ελευθερία στο σχολείο άλλο θέμα σοβαρό, χωρίς εμβόλιο ή rapid test δεν είναι δυνατή η είσοδος σ’ αυτό. Δεν είπα να μην παρθούν μέτρα, αλλά μέτρα ορθολογικά και όχι φοβικά για τα δύο κυρίαρχα αγαθά της ζωής του κάθε πολίτη που υπερασπίζεται το Σύνταγμά μας, την υγεία και την παιδεία. Και τα δύο είναι απαραίτητα.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗ ΣΕΛ. 10

ΤΑ ΝΕΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΒΟΥΡΓΑΡΕΛΙΟΥ

- Στο σχολείο μας πλέον φοιτούν 24 μαθητές/τριες. Μετά τα Χριστούγεννα μετεγγράφησαν άλλα δυο παιδιά.
- Σχετικά με τις εργασίες, ο Δήμος φρόντισε να επισκευάσει το δύσβατο σημείο και υποσχέθηκε πως οι εργασίες θα ξεκινήσουν πάλι άνοιξη-καλοκαίρι.
- Την 28η Οκτωβρίου το σχολείο συμμετείχε στον εκκλησιασμό και στην παρέλαση, αλλά όχι στην πλατεία με το χορευτικό τμήμα, λόγω ενός κρούσματος που είχαμε τότε.
- Για τις λιγοστές δράσεις, λόγω κατάστασης μπορείτε να επισκέπτεστε και το blog μας (Οι φωτογραφίες είναι από τη δημιουργική απασχόληση [ΚΔΑΠ] των παιδιών και από την πρωτοχρονιάτικη γιορτή. Αναφορά στο ΚΔΑΠ γίνεται στη σελ. 10).

ΒΑΣΩ ΚΟΥΤΣΟΥΡΟΥΜΠΑ - Διευθύντρια

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΜΟΝΟΚΑΤΟΙΚΙΑ/ΜΕΖΟΝΕΤΑ ΣΤΟ ΒΟΥΡΓΑΡΕΛΙ ΑΡΤΑΣ

178 τ.μ. (4 ΥΠΝΟΔΩΜΑΤΙΑ, ΣΑΛΟΝΙ, ΚΟΥΖΙΝΑ, ΜΠΑΝΙΟ & W.C., ΒΟΗΘΗΤΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ, ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΘΕΡΜΑΝΣΗ) ΕΠΙΠΛΩΜΕΝΗ ΜΕ ΚΗΠΟ.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: ΝΙΚΟΣ ΜΑΝΟΥΣΗΣ
ΤΗΛ. 697 991 2980

ΚΑΣΣΙΑΝΗ Ε. ΣΟΦΗ Συμβολαιογράφος

ΚΑΡΑΠΑΝΟΥ 3 - 5
471 32 ΑΡΤΑ

ΤΗΛ./ΦΑΧ:
26810 77435
ΚΙΝ.: 6974 900 112

e-mail:
sofikassiani@
hotmail.com

Τα γραφεία μας που βρίσκονται στο κέντρο της Άρτας αναλαμβάνουν τη σύνταξη κάθε είδους τοπογραφικών διαγραμμάτων και συμβολαιογραφικών πράξεων. Με την πολυετή πείρα μας στον επαγγελματικό μας τομέα αναλαμβάνουμε, προκειμένου να ολοκληρωθεί η τρέχουσα διαδικασία των δηλώσεων στο Εθνικό Κτηματολόγιο, την ορθή αποτύπωση, έλεγχο τίτλων ή σύνταξη ένορκων βεβαιώσεων και τη συμπλήρωση των αιτήσεων για τη δήλωση της κάθε ιδιοκτησίας. Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε πληροφορία.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΣΟΦΗΣ
ΑΓΡ. & ΤΟΠΟΓΡΑΦΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ Ε.Μ.Π.
ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗ 37, 47132 ΑΡΤΑ

ΤΗΛ & FAX: 2681077728, ΚΙΝ: 6977571417
www.topografossofisarta.4ty.gr

ΤΕΧΝΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ
ΣΟΦΗΣ ΑΓΓΕΛΟΣ
ΤΟΠΟΓΡΑΦΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ Ε.Μ.Π.

- Τοπογραφικά Διαγράμματα
- Τοπογραφικές Μελέτες
- Κτηματολόγια
- Οδοποιία

ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗ 37, 47132 - ΑΡΤΑ
Τ & F: 26810 77728 | Κ: 6977 571417
E: sofisangelos@hotmail.com

ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΟ - ΨΗΤΑΡΙΑ
Ανοι Μπακάρι

Φρέσκα κρέατα - Εξαιρετικοί μεζέδες - Τηλεφωνικές παραγγελίες

Βουργαρέλι Άρτας Τηλ. 26850 22388
Οικ. 26850 22285

ΑΤ) ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ Κ.ΤΑΣΙΟΣ Διπλ. Πολιτικός Μηχανικός Α.Π.Θ.

Κατασκευή Ιδιωτικών & Δημοσίων Έργων
Έκδοση Οικοδομικών Αδειών
Τοπογραφικές Εργασίες σε Ε.Γ.Σ.Α 87
Νομιμοποίηση - Τακτοποίηση Αυθαιρέτων

Β. Κων/νου 24, 47 100 Άρτα
Τηλ. & Fax: 26810 72620 - Κιν.: 6972717200

Παναγιώτης Στόγιος
Λογιστικά - Φοροτεχνικά

Λυδίας 20-22 Βύρωνας τηλ./fax. 210 7652692
e-mail: panstogios@yahoo.gr 6945 689231
www.logistikaforotexnika.gr

smart Σχεδιασμός Εντύπου

- Λογότυπο
- Εταιρική ταυτότητα
- Διαφημιστικό έντυπο
- Καταχώριση
- Web banner
- Αγία
- Stand
- Κατάλογος
- Συσκευασία
- Ημερησίολο
- Πρόσκληση

Διεύθυνση: Μαριέττα Τηλ. 6973 095 443 www.smartgraphicdesign.gr smart2graph

Γεώργιος Στ. Κούρτης Μ.Δ
Αλλεργιολόγος ενηλίκων - παιδών

ΒΡΑΒΕΥΜΕΝΟ ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΛΛΕΡΓΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΑΝΟΣΟΛΟΓΙΑΣ ΕΛΛΑΣ

Παναγοπούλου & Γρίβα 34 - Αγρίνιο 2641 048017
g.kourtis.allerg@hotmail.com 6973 997753

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΟΙΚΟΠΕΔΟ
Περίπου ενός στρέμματος στο κέντρο του χωριού
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ:
ΤΗΛ.: 6970928142
6937170216
(Σπυριδούλα Βασιλειάδη)

Το Βουργαρέλι μάς περιμένει πάντα! Η επικοινωνία μαζί του και με τους ανθρώπους του μας αναζωογονεί!

ΚΟΙΝΩΦΕΛΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΔΗΜΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΤΖΟΥΜΕΡΚΩΝ

Η Κοινωφελής Επιχείρηση του Δήμου Κεντρικών Τζουμέρκων είναι ένα νομικό πρόσωπο του Δήμου, στο οποίο εντάσσονται δύο προγράμματα, το «ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ» και το Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (ΚΔΑΠ).

Στο πρόγραμμα «ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ» εργάζονται 6 άτομα, μία Κοινωνική Λειτουργός, ένας Κοινωνιολόγος, δύο Νοσηλεύτριες και δύο Οικογενειακοί Βοηθοί (με τη μία θέση οικογενειακού βοηθού κενή, εδώ και ένα χρόνο περίπου).

Λειτουργούν δύο γραφεία, ένα στην Ενότητα Αγνάντων, το οποίο εξυπηρετεί 9 χωριά, κι ένα στην Ενότητα Αθαμανίας με 13 χωριά. Μέσω των υπηρεσιών του προγράμματος έχουν φροντίδα περίπου 250 άτομα. Πρόκειται για ηλικιωμένους, άπορους και ανήμπορους, που χρήζουν ιατρικής και ψυχολογικής βοήθειας, καθώς και κάθε άλλης βοήθειας στις καθημερινές τους δραστηριότητες. (Φωτ. 1).

Λόγω της μεγάλης γεωγραφικής έκτασης του Δήμου, αλλά και άλλων αντικειμενικών δυσκολιών (μειωμένο προσωπικό, άδειες προσωπικού, διανομή τροφίμων ΤΕΒΑ [φωτ. 2]), οι κατ' οίκον επισκέψεις δεν γίνονται με τη συχνότητα που θα θέλαμε. Εντούτοις υπάρχει κατανόηση από τους ωφελούμενους του προγράμματος, η δε χρησιμότητα αυτού έγινε έντονα εμφανής κατά τη διάρκεια του lockdown, λόγω covid-19. Παρότι η άμεση επαφή για λήψη αίματος, αρτηριακής πίεσης, οξυγόνου αίματος ήταν απαγορευμένη, με την τήρηση όλων των υγειονομικών πρωτοκόλλων μεταφέρθηκαν φάρμακα και είδη πρώτης ανάγκης όπου κρίθηκε αναγκαίο. Και μέσω αυτής της κίνησης μια «καλημέρα» και μια ολιγόλεπτη κουβεντούλα, ήταν ικανή ν' αναπληρώσει όποια άλλη παροχή.

Το πρόγραμμα «ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ» λειτουργεί πάνω από είκοσι χρόνια, οπότε έχουν δημιουργηθεί με τους ωφελούμενους σχέσεις ζεστές, φιλικές, ανθρώπινες.

Μέσα από το πρόγραμμα αυτό υλοποιούνται κι άλλες δράσεις. Γίνεται η διανομή τροφίμων ΤΕΒΑ (Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας Απόρων) κάθε μήνα σε δικαιούχους του προγράμματος αυτού, με κοινωνικά και οικονομικά κριτήρια, γίνονται διανομές διάφορων προϊόντων σε άπορους πέραν του ΤΕΒΑ, από χορηγίες ιδιωτών ή φορέων, βοήθεια στην εμβολιαστική πολιτική κατ' οίκον, ενέργειες και δικαιολογητικά για έκδοση κάρτας ανεργίας, για αστεγία, για ένταξη απόρων στο Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα, το γνωστό ΚΕΑ και άλλες μικρές δράσεις σε ανάγκες που προκύπτουν.

Το Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (ΚΔΑΠ) είναι το άλλο πρόγραμμα της Κοινωφελούς Επιχείρησης. Απευθύνεται σε παιδιά του Δήμου Κεντρικών Τζουμέρκων, ηλικίας πέντε με δώδεκα ετών. Λειτουργεί όλο το έτος, πρωινές ή απογευματινές ώρες, ανάλογα με τη λειτουργία και τις διακοπές του σχολείου. Απασχολεί τρία άτομα, έναν νηπιαγωγό, μία φιλόλογο και μία υπάλληλο καθαριότητας. Οι δράσεις του είναι πολλές και ποικίλες. Ομαδικά και διαδραστικά παιχνίδια, κατασκευές, ζωγραφική, χειροτεχνίες, μικροθεατρικά, εκδρομές ψυχαγωγικού και περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος, είναι μερικές από τις δράσεις του ΚΔΑΠ.

Αρωγός, πέραν του Δήμου, είναι, πολύ συχνά, και το «**ΚΥΤΤΑΡΟ ΤΕΧΝΗΣ ΤΖΟΥΜΕΡΚΩΝ**», το οποίο χρηματοδοτεί δρά-

σεις και δραστηριότητες, όπως δώρα του Αϊ-Βασίλη την Πρωτοχρονιά, παρουσιάσεις παιδικών βιβλίων και θεατρικών παραστάσεων από θιάσους ή παραστάσεις Καραγκιόζη, προβολή παιδικών ταινιών, εκθέσεις παιδικής ζωγραφικής κ.ά.

Οι μικροί μας φίλοι του ΚΔΑΠ είναι ένα ζωντανό κύτταρο σ' έναν Δήμο γηρασμένο. Χαρούμενες φωνούλες, γέλια, παιχνίδια, χρώματα, αστεία και πειράγματα, χοροί και τραγούδια, φιλίες και αγάπες παιδικές, συνθέτουν ένα σκηνικό αισιοδοξίας για το μέλλον του τόπου μας.

ΧΑΡΑ ΒΡΑΤΣΙΣΤΑ

Πρόεδρος της Κοινωφελούς Επιχείρησης

ΤΑ ΕΝ ΔΗΜΩ...

- Με την με ΑΠ 7842/12-01-2022 απόφαση που εκδόθηκε από το υπουργείο Εσωτερικών εντάχθηκε το έργο με τίτλο: «Βελτίωση Βατότητας Αγροτικής Οδοποιίας Δήμου Κεντρικών Τζουμέρκων», συνολικού προϋπολογισμού 3.106.325,00€ στο Πρόγραμμα «ΑΝΤΩΝΗΣ ΤΡΙΤΣΗΣ». Η πράξη αφορά σε βελτίωση της υφιστάμενης αγροτικής οδοποιίας που συνδέει οικισμούς του Δήμου με τις γεωργικές και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις, όσο και τις αγροτικές ιδιοκτησίες μεταξύ τους σε δύσβατα σημεία, όπου δεν υπάρχει άλλος τρόπος πρόσβασης. Το φυσικό αντικείμενο περιλαμβάνει τα κάτωθι υποέργα:

1. Βελτίωση βατότητας αγροτικής οδού, σε μήκος 4,00km, από θέση Ομαλή Βουργαρελίου έως τη Θέση Ξηρολίβαδο Τ.Κ. Βουργαρελίου, (π/υ 942.500,00€).
2. Βελτίωση βατότητας αγροτικής οδού σε μήκος 5,00km από Καταφύγιο Θεοδωριάνων έως Κάτω Κωστήλατα Θεοδωριάνων (π/υ 2.010.000,00 €).
3. Υπηρεσία εξωτερικού συμβούλου για τη σύνταξη και προετοιμασία φακέλου υποβολής αίτησης χρηματοδότησης (6.200,00 €).
4. Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες (π/υ 147.625,00 €).

- Με την με ΑΠ 5329/22-10-2021 απόφαση που εκδόθηκε από το υπουργείο Εσωτερικών εντάχθηκε το έργο με τίτλο: «Δράσεις για υποδομές του Δήμου Κεντρικών Τζουμέρκων που χρήζουν αντισεισμικής προστασίας (προσεισμικός έλεγχος)», συνολικού προϋπολογισμού 8.828,00€, στο Πρόγραμμα «ΑΝΤΩΝΗΣ ΤΡΙΤΣΗΣ».

Το έργο θα υλοποιηθεί μέσω δύο υποέργων:
Υποέργο 1: Πρωτοβάθμιος Προσεισμικός Έλεγχος Περιεχόμενο υπηρεσιών. Οι υπηρεσίες που θα παρασχεθούν αφορούν στον Πρωτοβάθμιο Προσεισμικό Έλεγχο 15 δημοτικών κτιριακών εγκαταστάσεων.

Υποέργο 2: Παροχή υπηρεσιών υλοποίησης δράσεων ενημέρωσης – πληροφόρησης- ευαισθητοποίησης διεύρυνση της κοινωνικής αντισεισμικής συνείδησης και εμπέδωση αντισεισμικής συμπεριφοράς.

- Με την υπ' αριθμ. 227.3/24-11-2021 απόφασή του, το Διοικητικό Συμβούλιο του Πράσινου Ταμείου, αποφάσισε την

ένταξη της εκπόνησης Σχεδίων Φόρτισης Ηλεκτρικών Οχημάτων (εκπόνηση μελέτης), στην οποία περιλαμβάνεται μεταξύ άλλων και ο Δήμος Κεντρικών Τζουμέρκων, με ποσό ένταξης 29.760,00€, στον Άξονα Προτεραιότητας 2 «Αστική Αναζωογόνηση και Λοιπές Δράσεις Περιβαλλοντικού Ισοζυγίου», του Χρηματοδοτικού Προγράμματος «Δράσεις Περιβαλλοντικού Ισοζυγίου» 2021, (Β' Πρόσκληση) της δράσης «Σχέδια Φόρτισης Ηλεκτρικών Οχημάτων (Σ.Φ.Η.Ο.)».

- Ένα νέο επιβατικό αυτοκίνητο τύπου pickup 4x4 για την ενίσχυση του μηχανισμού Πολιτικής Προστασίας, παρέλαβε πρόσφατα ο Δήμος Κεντρικών Τζουμέρκων από την Περιφέρεια Ηπείρου. Η παράδοση έγινε παρουσία του υπουργού Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας Χρήστου Στυλιανίδη, του γενικού γραμματέα Πολιτικής Προστασίας Βασίλη Παπαγεωργίου, του Προέδρου της Βουλής Κωνσταντίνου Τασιούλα, του περιφερειάρχη Αλέξανδρου Καχριμάνη, του αντιπεριφερειάρχη Άρτας Βασίλειου Ψαθά και το σύνολο σχεδόν των δημάρχων της Ηπείρου.

Η εν λόγω προμήθεια χρηματοδοτήθηκε από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ηπείρος 2014-2020» και θα ολοκληρωθεί με την προμήθεια συνοδευτικού εξοπλισμού, προκειμένου να ενισχυθούν οι υπηρεσίες της Πολιτικής Προστασίας σε περιπτώσεις πυρκαγιών και σε άλλες έκτακτες ανάγκες.

- Στον τομέα της καθαριότητας υλοποιήθηκαν σημαντικές παρεμβάσεις. Με στόχο την καλύτερη λειτουργία του Τμήματος Καθαριότητας και Πρασίνου του Δήμου μας, τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς του δημότες και την προστασία του περιβάλλοντος, ο Δήμος μας προχώρησε στην προμήθεια και τοποθέτηση 60 νέων κάδων απορριμμάτων 1100lt σε αντικατάσταση των παλαιότερων που είχαν φθαρεί. Επιπλέον, ο στόλος των οχημάτων του Δήμου ενισχύθηκε με την αγορά ενός καινούριου απορριμματοφόρου οχήματος, αξίας 148.800,00€ και ενός καινούριου καλαθαφόρου οχήματος, αξίας 124.000,00€. Ο Δήμος απέκτησε τα νέα οχήματα μέσω του Προγράμματος ΦΙΛΟΔΗΜΟΣ του υπουργείου Εσωτερικών.

(Από την Τεχνική Υπηρεσία του Δήμου)

Σκέψεις μιας συνταξιούχου εκπαιδευτικού

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΛ. 9

Πρωταρχικά η υγεία και ακολουθεί η μόρφωση, η εγγραμμασιότητα. Δεν θέλω να κάνω τις δυσόινες προβλέψεις που υποφωσκουν στον ορίζοντα για αγράμματα Ελληνόπουλα στη χώρα του πνεύματος από όπου ξεκίνησε ο πολιτισμός για όλον τον κόσμο, ειδικά για την Ευρώπη, υποχείρια, φοβικά άτομα, ραγιάδες.

Οι καταστάσεις θυμίζουν αντίστοιχες πολέμους, όπου το μέλημα πέφτει σε άλλες προτεραιότητες. Οι συνάδελφοι δάσκαλοι, με όλη τη σημασία του όρου, έχουν επιφορτιστεί δύσκολο έργο, από τη μια τα παιδιά, οι μαθητές τους με όλες τις ελλείψεις που δημιούργησε η απομάκρυνση από τη "δία ζώσης" διδασκαλία και τα αντίστοιχα ψυχολογικά προβλήματα και από την άλλη το υπουργείο με νομοσχέδια για αξιολόγηση της σχολικής μονάδας και των εκπαιδευτικών, σύμπτυξη τμημάτων, για να αναφέρω τα πιο σημαντικά, και πρέπει να φανούν άξιοι των περιστάσεων. Να παλέψουν με αυτές τις δύσκολες συνθήκες, γιατί τα παιδιά είναι το μέλλον και η πατρίδα μας πρέπει να έχει μέλλον.

Εδώ θα φανεί ο δύσκολος ρόλος του παιδαγωγού- δασκάλου και όχι του διεκπεραιωτή δημόσιου υπάλληλου των προγραμμάτων του υπουργείου Παιδείας, που τις προωθούν οι

"καρεκλοκένταυροι" του που δεν έχουν επαφή με το σχολείο, ούτε γνωρίζουν τι σημαίνει παιδαγωγός και διαμορφωτής προσωπικότητας. Ειδικά αυτή την εποχή ο δάσκαλος χρειάζεται να αγγίξει περισσότερο την ψυχή του παιδιού, να βοηθήσει στην επαφή των παιδιών μαζί του και με τους συμμαθητές του, να αναζωογονήσει χαμένες έννοιες, ομαδικότητα, αλληλεγγύη, ανθρωπινή επαφή, φιλία, σεβασμός...

Θα τελειώσω με την προτροπή του Παλαμά: *Σμίλεψε πάλι δάσκαλε, ψυχές!*

Κι ό,τι σ' απόμεινε ακόμη στη ζωή σου, μην τ' αρνηθείς! Θυσίασε το ως τη στερνή πνοή σου!
Όντως πραγματική θυσία για τον δάσκαλο είναι η συνεχής προσπάθεια να δημιουργήσει υγιείς προσωπικότητες με όλα τα παραπάνω εφόδια που θα ξέρουν να διεκδικούν τα δικαιώματά τους και μέσα σε πνεύμα ελευθερίας θα εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους. Και κάτι ακόμη για τον δάσκαλο (τον βρήκα στο διαδίκτυο και μου έκανε εντύπωση και το μεταφέρω): Να τον φοβάστε τον εκπαιδευτικό, γιατί μπορεί να μησίσει τα παιδιά στη συνωμοσία της γνώσης και τότε μπορεί να κάνουν αυτό που τρέμει περισσότερο, να αποφασίσουν να αλλάξουν τον κόσμο.

Λουκία Αντωνίου

Μελετώντας την ΜΠΕ γνωστής εταιρείας διαπιστώνουμε με έκπληξη ότι στην Αβαρίτσα υπάρχει δήθεν γεώτρηση από την οποία μάλιστα αρδεύονται περίπου 45 στρέμματα καλλιεργήσιμων εκτάσεων.

Φυσικά, οι κάτοικοι έμειναν έκπληκτοι και ενημέρωσαν αμέσως τις υπηρεσίες. Στην αυτοψία που έκανε το Τμήμα Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας Π.Ε. Άρτας το έτος 2012, υποδείχθηκε τότε από την γνωστή εταιρεία το αντλιοστάσιο του υδραγωγείου του χωριού ως δήθεν γεώτρηση. Στη συνέχεια, ένας από τους συνολικά 17 λόγους που απορρίφθηκε τότε το έργο, ήταν και η ανύπαρκτη αυτή γεώτρηση. Για μεγάλη έκπληξη όλων, στη νέα Μελέτη που υπέβαλλε εκ νέου η εν λόγω εταιρεία το έτος 2017, αναφέρεται και πάλι ρητά, σαν να μην συμβαίνει τίποτα, ότι από την ανύπαρκτη αυτή γεώτρηση αρδεύονται τα ίδια στρέμματα! Στην πρώτη περίπτωση ίσως υπέθετε κάποιος ότι πρόκειται για λάθος ή κακή πληροφόρηση των μελετητών. Όμως, η επανάληψη του ίδιου λάθους δεν δικαιολογείται και θα μπορούσε να εκληφθεί κάλλιστα ως συνειδητή επιλογή, καθόσον στο σχετικό έγγραφο του Τμήματος Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας Π.Ε. Άρτας το οποίο κοινοποιήθηκε σε όλες τις υπηρεσίες αναφέρεται ρητά ότι: «Η καταγραφή των υφιστάμενων αρδευτικών χρήσεων δεν είναι ορθή, ...και η αναφερόμενη ως γεώτρηση, η οποία σύμφωνα με το Τεύχος Συμπληρωματικών Στοιχείων (σελ. 1.6) αρδεύει έκταση 45 στρεμμάτων, είναι στην πραγματικότητα υδρευτικό αντλιοστάσιο».

Δηλαδή, καταγράφηκε επίσημα από την υπηρεσία ότι το σημείο που υπέδειξε η ιδιωτική εταιρεία ως δήθεν γεώτρηση, είναι ψευδές και ότι αυτό στην πραγματικότητα είναι το αντλιοστάσιο του υδραγωγείου του χωριού. Όμως, όπως όλοι γνωρίζουμε, το νερό του υδραγωγείου προέρχεται από την πηγή του Βρυζοκάλαμου η οποία απέχει περί τα 20 χλμ.

ΜΥΘΕ ΓΙΑΝΝΙΤΣΙ

Γεώτρηση στην Αβαρίτσα; Άλλο και τούτο!

από το χωριό και προφανώς δεν προέρχεται, έστω, από κάποια επιτόπια γεώτρηση. Επίσης, ο μετρητής του ρεύματος της ΔΕΗ του αντλιοστασίου ανήκει στο Δήμο Κεντρικών Τζουμέρκων και όχι σε κάποιον από τους κατοίκους των χωριού. Όμως, πώς είναι δυνατόν μία εταιρεία η οποία κατά τα άλλα θέλει να θεωρείται σοβαρή και υπεύθυνη να υποπίπτει σε τέτοια λάθη τα οποία αποβαίνουν εις βάρος της περιοχής και των κατοίκων; Εύλογα αναρωτιέται κανείς. Γιατί άραγε χρησιμοποιείται η δήθεν γεώτρηση ως στοιχείο της περιοχής και μάλιστα ότι από αυτήν αρδεύονται περί τα 45 στρέμματα γης. Προφανώς γιατί το νερό του Παλιόμυλου δεν επαρκεί για την πλήρη λειτουργία του έργου. Έτσι, μέρος της ποσότητας του νερού το οποίο δικαιούνται οι κάτοικοι για τις χρήσεις τους, καθώς και μέρος από αυτό που πρέπει να μείνει ως οικολογική παροχή στην περιοχή, αλλά και ποσότητα νερού από εκείνο το οποίο προορίζεται για την ιχθυοπανίδα, δεσμεύεται

από τρίτους υπέρ του έργου με την αιτιολογία ότι οι ανάγκες της περιοχής καλύπτονται μεταξύ των άλλων και από την ανύπαρκτη γεώτρηση! Για άρση τυχόν αμφισβητήσεων στο μέλλον, οι κάτοικοι αναγκάστηκαν να απευθυνθούν εγγράφως στις αρμόδιες υπηρεσίες για ξεκαθάρισμα αυτού του θέματος. Σημειώνουμε ότι η λεκάνη απορροής του Αβαριτισιώτη, είναι ίσως η μόνη στην περιοχή για την οποία με αίτημα των κατοίκων καταγράφηκαν όλα τα υπαρκτά σημεία υδροληψίας στο Εθνικό Σύστημα Σημείων Υδροληψίας (ΕΜΣΥ), μεταξύ των οποίων, σαφώς, δεν υφίσταται κανένα σημείο υδροληψίας από γεώτρηση. Πέραν αυτού, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία κάθε υδροληψία πλέον γίνεται από τα επίσημα καταχωρημένα σημεία υδροληψίας στο ΕΜΣΥ, οι δε λοιπές τυχόν υδροληψίες είναι παράνομες και τιμωρούνται με πρόστιμα. Κατά συνέπεια και η υδροληψία από γεώ-

τρηση στην Αβαρίτσα, αν υφίστατο, θα ήταν παράνομη. Πλέον το μεγάλο παράπονο των κατοίκων είναι διπλό καθόσον: α) κατηγορούνται πως άμεσα ή έμμεσα προβαίνουν σε κλοπή ύδατος από την δήθεν γεώτρηση προς ίδιον όφελος, εξαπατώντας τις υπηρεσίες και β) πλέον, δεν θα δικαιούνται την νόμιμη ποσότητα ύδατος από το ποτάμι, όπως συνέβαινε μέχρι σήμερα, αλλά σύμφωνα με την μελέτη και τους αδιανόητους ισχυρισμούς της εταιρείας οι χρήσεις των κατοίκων θα πρέπει να εξυπηρετούνται από την δήθεν γεώτρηση γιατί το νερό που πράγματι τους αναλογεί θα δεσμεύεται από την εταιρεία υπέρ του έργου! Άντε μετά να αποδείξουν οι δύσμοιροι κάτοικοι ότι έχουν δίκιο και πως τελικά οι ίδιοι δεν είναι "ελέφαντες"! Πάντως, οι κάτοικοι, έχοντας πλήρη επίγνωση των ευθυνών αλλά και της υποχρέωσής τους έναντι της ανάδειξης της αλήθειας, δεν το ανέχθηκαν, ούτε πρόκειται να το ανεχθούν ποτέ αυτό, όπως προφανώς δεν θα το αποδεχόταν ποτέ και κανείς άλλος! Άκου να ισχυρίζονται ότι το αντλιοστάσιο του υδραγωγείου ύδρευσης του χωριού πως είναι γεώτρηση άρδευσης! Λέτε τελικά να συμβεί και αυτό! Αλλά αφού το ισχυρίζεται μία υπεύθυνη και σοβαρή εταιρεία, όλα είναι πιθανά. Εξ άλλου οι υποσχέσεις που ακούγονται είναι ότι αν γίνει το έργο, δεν θα θιγεί κανείς και ότι τότε θα ζουν όλοι αρμονικά! Άκου γεώτρηση στην Αβαρίτσα! Λέτε να χρησιμοποιηθεί, έστω και εικονικά το νερό του υδραγωγείου του χωριού για τις ανάγκες λειτουργίας του έργου! Λέτε να αναγκαστούν οι κάτοικοι να αρδεύουν τα κτήματά τους εικονικά από την υποθετική γεώτρηση και κάποιιοι να τους λένε, βλέπετε πόσο αρμονικά συνυπάρχουμε! Άλλο και τούτο!

Νίκος Τσιούνης

Προς τους συνδρομητές και τους διαφημιζομένους στην εφημερίδα μας

Από τη στιγμή που η σελίδα αυτή στο φύλλο αυτό (No 271) της εφημερίδας μας αναγράφει όλες τις συνδρομές από το καλοκαίρι και μετά (γιατί στο προηγούμενο δεν υπήρχε επάρκεια χώρου και ας μην σκεφθεί κανείς ότι δεν ήρθαν στα χέρια μας – δημοσιεύουμε και τον αριθμό της απόδειξης με τα χρήματα που πρόσφερε ο καθένας), κρίναμε σκόπιμο μια και αντιμετωπίζουμε κάποια οικονομικά προβλήματα λόγω των ιδιαίτερων καταστάσεων που βιώνουμε να απευθυνθούμε σε σας, συνδρομητές αναγνώστες και διαφημιζομένους στην εφημερίδα μας, για να υπάρξει μια πιο συχνή οικονομική ενίσχυση όσον αφορά αυτή. Σημειωτέον ότι τα δύο τελευταία χρόνια έχει υπάρξει σημαντική αύξηση όσον αφορά την τιμή του χαρτιού, αλλά και τα ταχυδρομικά τέλη, παρόλο που έχουμε έκπτωση ως Σύλλογος. Και για να μην φανεί αγάριστο και αγνώμων το Δ.Σ. του Συλλόγου μας ευχαριστεί όλους όσους έχουν τακτοποιηθεί οικονομικά απέναντι στην εφημερίδα μας και κάποιιοι με όλως ιδιαίτερο τρόπο, γιατί χάρη σ' αυτούς η εφημερίδα μας συνέχισε αδιάλειπτα την έκδοσή της αυτά τα δύο χρόνια της πανδημίας. **Ιδιαίτερη αναφορά θα κάνουμε στους διαφημιζομένους στην εφημερίδα μας.** Είναι γεγονός ότι αυτή τη στιγμή υπάρχουν στην εφημερίδα μας τριάντα έξι (36) διαφημιζόμενοι και έχουν εκπληρώσει την οικονομική τους υποχρέωση απέναντι στην εφημερίδα και τον Σύλλογο μόνο δεκατέσσερεις (14) και αυτοί συνεπέστατοι και αυτές τις δύσκολες στιγμές. Υπάρχουν επίσης κάποιοι που έχουν αμελήσει τα τελευταία χρόνια αυτή την υποχρέωση και κάποιοι που δεν έχουν ασχοληθεί καθόλου με την υποχρέωση αυτή. Να τονιστεί ότι η εφημερίδα μας προσφέρει το χώρο της για τη φιλοξενία τους, αλλά πρέπει να καλύψει και τα έξοδά της. Επίσης οι χωριανοί απευθύνονται και ενισχύουν τους διαφημιζομένους ανάλογα με την ιδιότητα του καθενός. Και για να μην μακρηγορούμε, το Δ.Σ. του Συλλόγου μας αποφάσισε να στείλει την παρακάτω **ΕΠΙΣΤΟΛΗ** απευθυνόμενο σε συνδρομητές και διαφημιζομένους και έπειτα στον καθένα χωριστά, εφόσον δεν υπάρξει θετική ανταπόκριση και ανακοινωθεί και το νέο Δ.Σ.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ
Αγαπητοί συνδρομητές και διαφημιζόμενοι στην εφημερίδα "Το Βουργαρέλι".
Απευθυνόμαστε σε σας, όσους έχοντας κάνει έλεγχο στο Μητρώο των μελών διαπιστώσαμε ότι δεν έχετε πληρώσει συνδρομή τα τελευταία χρόνια (και δεν μιλάμε για τα δύο τελευταία λόγω των ειδικών συνθηκών). Αν επιθυμείτε να λαμβάνετε την εφημερίδα και να συνεχιστεί η διαφήμισή σας σ' αυτή (για τους διαφημιζόμενους), παρακαλούμε να μας ενημερώσετε τηλεφωνικά στο τηλέφωνο Λουκία Αντωνίου 6977550119 και να δώσετε τη συνδρομή σας. Διαφορετικά θα έρθουμε στη δυσάρεστη για εμάς θέση να αφαιρέσουμε τη διαφήμισή σας από την εφημερίδα μας και να διακόψουμε την αποστολή της.
Με εκτίμηση - Το Δ.Σ. του Συλλόγου Βουργαρελιωτών Αττικής

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ: Όσοι αποφασίσετε να στείλετε ταχυδρομικά τη συνδρομή σας προτιμότερο είναι να τη στέλντε στο όνομα και τη διεύθυνση: **Λουκία Αντωνίου – Σούσου Θεοδοκοπούλου 54-56 Βύρνας Τ.Κ. 16231** (διότι με τα τελευταία δεδομένα στα ΕΛΤΑ είναι αρκετά χρονοβόρα η διαδικασία, αν αποσταλούν στο όνομα του Συλλόγου). Στο επόμενο φύλλο της εφημερίδας μας, μαζί με τον οικονομικό απολογισμό, θα δημοσιευτεί και ο αριθμός του λογαριασμού που έχουμε στην Τράπεζα, όταν γίνουν οι εκλογές και ενεργοποιηθεί. **Στο Βουργαρέλι επίσης υπάρχει μπλοκ συνδρομών στο "Καφέ Κούκος".**

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΣΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΜΑΣ

Κωλέτση Πολυτίμη	No 3536	10 Ε
Κωλέτση Ευαγγελία	No 3537	10 Ε
Βασιλάκης Σόλων	No 3538	10 Ε
Καρέλη Ειρήνη	No 3539	20 Ε
Γκανέτσου Μαρία	No 3540	20 Ε
Ντζόκα Δήμητρα	No 3541	15 Ε
Αποστόλου Ιουλία	No 3542	10 Ε
Λύτρα Βασιλική	No 3543	10 Ε
Παπαδόπουλος Δημήτριος	No 3544	20 Ε
Τσιώρη Αικατερίνη	No 3545	20 Ε
Πλεύρη Ελένη	No 3546	10 Ε
Καραβασίλης Παναγιώτης	No 3547	20 Ε
Χανδρινού Αφροδίτη	No 3548	20 Ε
Τάσιου Νικολέττα	No 3549	20 Ε
Τσαμπούλα Χρυσούλα	No 3550	20 Ε
Καραβασίλης Νίκος	No 3574	20 Ε
Ζαχαρή Άννα	No 3575	20 Ε
Ζαβιτσάνου Ερασμία	No 3576	20 Ε
Ζαβιτσάνος Νικόλαος	No 3577	10 Ε
Τσαμπούλα Βασιλική	No 3578	20 Ε
Τσαμπούλα Λούλα	No 3579	20 Ε
Παπαδόπουλος Μανώλης	No 3580	20 Ε
Κατσάνου – Νάκου Ελένη	No 3581	20 Ε
Αγγέλης Γιώργος	No 3582	20 Ε
Κολοκύθας Βασίλης	No 3583	50 Ε
Μήτσος Ηρακλής	No 3584	20 Ε
Ζιώρης Ηλίας	No 3585	20 Ε
Κοντοδήμα Κατερίνα	No 3586	30 Ε
Λαμπράκη Χριστίνα	No 3587	50 Ε
Κολέτση Αθηνά	No 3588	20 Ε
Καραϊσκού Όλγα	No 3589	10 Ε
Μπράτη Δήμητρα	No 3590	20 Ε
Μπράτης Γιώργος	No 3591	20 Ε
Μπράτης Φώτης	No 3592	20 Ε
Παπαδόπουλος Χρήστος	No 3594	50 Ε
Αντωνίου – Παπαιωάννου Αθηνά	No 3595	20 Ε
Δήμου – Μπαλωτή Ελένη	No 3597	20 Ε
Παπαδόπουλος Μιχάλης	No 3598	20 Ε
Τάσιου Φωτεινή	No 3599	15 Ε
Κατσαούνος Λάκης	No 3600	10 Ε
Κούρτη Ρίτα	No 3601	20 Ε
Κουτρουμάνης Βασίλειος	No 3602	30 Ε
Βάγγης Βαγγέλης	No 3603	10 Ε
Στύλιος Ελευθέριος	No 3604	50 Ε
Βάγγη Χριστίνα	No 3605	15 Ε
Μαντωνανάκη Στέλλα	No 3606	50 Ε
Τσάλαβος Θωμάς	No 3608	50 Ε
Λύκου – Αμπάζη Ιουλία	No 3610	30 Ε
Τραμπαδούρος Άγγελος	No 3611	20 Ε

Τσόντηρ Πετρούλα	No 3612	20 Ε
Βαγενάς Νίκος	No 3613	100 Ε
Μπράτης Βασίλης	No 3614	25 Ε
Μπράτη Λαμπρινή	No 3616	25 Ε
Δημητρακόπουλος Γιάννης	No 3617	50 Ε
Γούλα Κατερίνα	No 3618	20 Ε
Σόφη Κατερίνα	No 3619	20 Ε
Καράμπαλη Λένα	No 3620	80 Ε
Στεφάνου Μαρία	No 3620	20 Ε
Στεργιόπουλος Κώστας	No 3651	20 Ε
Βασιλειάδη Σπυριδούλα	No 3652	25 Ε
Γούλας Γεώργιος	No 3653	20 Ε
Γούλας Χρήστος	No 3654	20 Ε
Χούσος Κων/νος	No 3655	20 Ε
Παπαδοπούλου Κασιανή	No 3656	20 Ε
Σόφης Γεώργιος Χρήστου	No 3657	10 Ε
Παπαδημητρίου Δημήτριος	No 3658	20 Ε
Παπαδημητρίου Βασιλική	No 3659	20 Ε
Πλούμπη Ευαγγελία	No 3660	20 Ε
Καυκιά Πολυξένη	No 3661	10 Ε
Ντζόκα Χριστίνα	No 3662	10 Ε
Ντζόκας Ιωάννης	No 3663	10 Ε
Ντζόκας Κων/νος	No 3664	10 Ε
Λαμπράκη Αριάδνη	No 3665	25 Ε
Λαμπράκη Παρασκευή	No 3666	25 Ε
Λαμπράκης Αλέκος	No 3667	20 Ε
Βάγγης Νίκος Κων/νου	No 3668	20 Ε
Τσιλώνη Χριστίνα Κων/νου	No 3669	10 Ε
Τσιλώνη Γεωργία Κων/νου	No 3670	10 Ε
Σιμπούλου Λένα Ιωάννου	No 3671	100 Ε
Σιμόπουλος Κων/νος Ιωάννου	No 3672	100 Ε
Κούρτης Πέτρος	No 3673	20 Ε
Σούσου Μαρία	No 3674	15 Ε
Κούκος Δημήτριος Γεωργίου	No 3675	10 Ε
Νάκη Ελπίδα	No 3676	10 Ε
Παπαθανάσης Ορέστης	No 3677	20 Ε
Πλεύρη Μαρία	No 3678	20 Ε
Σταύρου Ελένη	No 3679	20 Ε
Καρακίτσιου Άννα	No 3680	20 Ε
Τυρολόγος Σπύρος	No 3681	20 Ε
Κούρτης Γιώργος Στεφάνου	No 3682	50 Ε
Δήμου Ιουλία	No 3683	10 Ε

Οι υποχρεώσεις μας και η προσφορά στον Σύλλογο και στο Βουργαρέλι ΔΕΝ ΕΧΟΥΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΛΗΞΗΣ!

Οι Σύλλογοί μας είναι ο συνδετικός κρίκος των απανταχού Βουργαρελιωτών!

Βουργαρελιώτικα • Ηπειρωτικά & άλλα...

Το Βουργαρέλι τίμησε την επέτειο της 28ης Οκτωβρίου 1940

Το χωριό μας, όπως κάθε χρόνο, τιμά την επέτειο αυτή, όπως της αρμόζει. Τελετή στην Πλατεία μπροστά στο μνημείο των πεσόντων, επιμνημόσυνη δέηση, πανηγυρικός της ημέρας, κατάθεση στεφάνων, παρουσία των Αρχών, των μαθητών των σχολείων και των κατοίκων. Ακολούθησε η καθιερωμένη παρέλαση των μαθητών στον κεντρικό δρόμο και στη συνέχεια πάλι από τους μαθητές χορός στην Πλατεία. Από τις δύο αυτές εκδηλώσεις είναι και τα φωτογραφικά στιγμιότυπα που παραθέτουμε.

Η εφημερίδα μας "Το Βουργαρέλι" έχει ειδικό αφιέρωμα στον μεγάλο φωτογράφο Κώστα Μπαλάφα, ο οποίος στο έργο του "ΤΟ ΑΝΤΑΡΤΙΚΟ ΣΤΗΝ ΗΠΕΙΡΟ" περιγράφει πώς έζησε ο ίδιος το έπος του Οκτώβρη του 1940 μαζί με το αντίστοιχο φωτογραφικό υλικό (σελίδες 4-5 αυτού του φύλλου).

Και για να μην ξεχνάμε δύο άλλες επετείους, μείζονος ιστορικής σημασίας για το χωριό μας.

5 Μαΐου 1943 βομβαρδισμός του Βουργαρελίου από τους Γερμανούς.

3 Οκτωβρίου 1943 κάψιμο του Βουργαρελίου από τους Γερμανούς.

Λαός χωρίς ιστορική μνήμη είναι λαός χωρίς μέλλον!

Η εφημερίδα και ο Σύλλογος στηρίζονται στις δικές σας συνδρομές. Μπορείτε να τις στέλνετε και με επιταγή στη διεύθυνση: **Εφημερίδα "ΤΟ ΒΟΥΡΓΑΡΕΛΙ" Φειδίου 18 106 78 Αθήνα**

Ο Σύλλογος «**ΚΥΤΤΑΡΟ ΤΕΧΝΗΣ ΤΖΟΥΜΕΡΚΩΝ**», μετά από αναβολές, λόγω της πανδημίας, προχώρησε σε εκλογές για την ανάδειξη Διοικητικού Συμβουλίου, όπως ορίζεται από το καταστατικό του. Το Διοικητικό Συμβούλιο εκλέχθηκε και συγκροτήθηκε σε σώμα ως ακολούθως:

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΝΙΚΟΣ ΜΑΝΟΥΣΗΣ
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: ΑΝΝΑ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΚΗ
ΤΑΜΙΑΣ: ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΓΙΑΝΝΕΛΟΣ
ΜΕΛΗ: ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΡΑΒΑΣΙΛΗΣ
ΧΑΡΟΥΛΑ ΒΡΑΤΣΙΣΤΑ

Βουργαρέλι - Άρτα 470 45
Τηλ.: 26850 22713, 6972 408888
Email: dimitris-papadimas@yahoo.gr
www.vilasofia.gr

Χριστόφορος Σιμόπουλος
Βουργαρέλι
Ν. Άρτας

Τηλ.: 26850 24664
Κιν.: 6974 079270

Θα συνεχίσουμε να προσφέρουμε στον τόπο μας που τόσο αγαπάμε. Θα θέλαμε να ενημερώσουμε όλους όσοι ενδιαφέρονται να παρουσιάσουν το έργο τους το καλοκαίρι να μας ενημερώσουν σχετικά, ούτως ώστε να μπορέσουμε να βρούμε τον κατάλληλο χώρο.

Επίσης θα θέλαμε να σας υπενθυμίσουμε ότι ο Σύλλογός μας στηρίζεται στις συνδρομές των μελών του, προκειμένου να συνεχίσει το έργο του και ως εκ τούτου παρακαλούμε για τη συμβολή σας.

Το ΔΣ

ΣΧΟΛΗ ΟΔΗΓΩΝ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΟΥΣΟΣ
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΧΡ. ΣΟΥΣΟΣ

e-mail: sousos@yahoo.com

ΚΗΦΙΣΙΑΣ 72 (Αγ. Τριάδα)
ΑΜΠΕΛΟΚΗΠΟΙ
ΤΗΛ.: 210 6982438
ΚΙΝ.: 6974305426
6972422536

ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ
ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΑ
ΔΩΜΑΤΙΑ

ΚΩΝ/ΝΟΣ
ΤΑΣΙΟΣ

ΒΟΥΡΓΑΡΕΛΙ ΑΡΤΑΣ

ΤΗΛ.: 26850 22254

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Χ. ΦΛΩΡΟΣ MD

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΦΘΑΛΜΙΑΤΡΟΣ ΕΝΗΛΙΚΩΝ & ΠΑΙΔΩΝ

• Παιδοφθαλμολογία • Διαθλαστική χειρουργική
διόρθωση μυωπίας, υπερμετρωπίας, αστιγματισμού
• Καταρράκτης • Γλαύκωμα • Οπτικά πεδία
• Παθήσεις υαλοειδούς - αμφιβληστροειδούς

Νεόσητος 13Α, Ηράκλειο Αττικής
(πλησίον ΗΣΑΠ Ν. Ηρακλείου)
E-mail: george.floros@yahoo.com

Τηλ. ιατρείου: 210 2827000
210 2827028
Κιν.: 6974 363236

ΣΧΟΛΗ ΟΔΗΓΩΝ
ΣΟΥΣΟΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ
S.D.S

Σεβαστουπόλεως 102, Αμπελόκηποι
Τηλ. 210 6996656
Κιν. 6972422536/6946607883
e.jimsousos@hotmail.com

ΣΟΦΙΑ ΚΩΝ. ΓΟΥΣΙΑ - ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΟΣ
ΒΟΥΡΓΑΡΕΛΙ - Τ.Κ. 47045
ΤΗΛ. ΓΡΑΦΕΙΟΥ: 26850 22644 - ΚΙΝ.: 6972 194054

VILLA ELIA

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΤΥΡΟΛΟΓΟΣ
Άγιος Ιωάννης - Φρόνη - Λευκάδα
Appartments & Suites & Villas
ΤΗΛ.: 26450 24397 - 6973536887
Fax: 26450 26019
e-mail: tyrologos@villaelia.gr
www.villaelia.gr

